

MATEŘSKÁ ŠKOLA PARDUBICE, BENEŠOVO NÁM. 2115
s odloučeným pracovištěm
MATEŘSKÁ ŠKOLA Češkova 1985, Pardubice

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání na
období od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2024**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

Název programu:

HRAJEME SI, TVOŘÍME, O SVĚTĚ SE UČÍME

Motto:

„Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykračoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost.“

J. A. Komenský

Č. j.: 13/2019

Zpracovatel: Fišerová Šárka - ředitelka školy a pedagogický sbor školy

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Obsah

1. Základní údaje o škole
2. Charakteristika obou škol
3. Vize školy
 - Dlouhodobý záměr školy
4. Podmínky vzdělávání
 - **Přijímání dětí do MŠ**
 - **Materiální podmínky**
 - **Životospráva**
 - **Psychosociální podmínky**
 - **Organizace chodu MŠ**
 - Aktivity v MŠ
 - Režim dne v MŠ
 - **Řízení**
 - Participační řízení školy
 - **Personální podmínky a pedagogické zajištění**
 - Vzdělávání pracovníků školy
 - Předepsaná dokumentace školy
 - Pedagogické porady
 - **Spoluúčast rodičů**
 - Společné akce pro rodiče
 - **Spolupráce s ostatními organizacemi**
 - **Organizace vzdělávání**
 - Povinné předškolní vzdělávání a individuální vzdělávání
 - Charakteristika jednotlivých tříd
 - Akce školy
 - Specifické činnosti v rámci vzdělávací nabídky
 - Pravidla společného soužití
 - Desatero dítěte
5. Charakteristika vzdělávacího programu
 - Anotace
 - Rámcové cíle předškolního vzdělávání
 - Vzdělávací obsah programu - oblasti
 - Metody, formy a prostředky vzdělávání
 - Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných
 - Průběžné vzdělávání
 - Obsah vzdělávání v ŠVP
 - Kritéria pro tvorbu TVP
6. Rámcový vzdělávací plán – Hrajeme si, tvoříme, o světě se učíme
 - **MŮJ NEJBLIŽŠÍ SVĚT**
 - **PODZIMNÍ ČAS**
 - **VÝPRAVA DO POHÁDKOVÉHO SVĚTA**
 - **VÝPRAVA DO KRÁLOVSTÍ PANÍ ZIMY**
 - **KARNEVALOVÉ VESELÍ**
 - **POZNÁVÁM SÁM SEBE**
 - **JARO ŤUKÁ**
 - **CO DĚLÁME CELÝ DEN**
 - **VÝPRAVA PO BAREVNÉ PLANETĚ**
7. Evaluace
 - Kritéria evaluace
 - Techniky evaluace
 - Odpovědnost
 - Kritéria kontrolní činnosti

1. Základní údaje o škole

Název školy	Mateřská škola Pardubice, Benešovo náměstí 2115
Adresa školy	Benešovo nám. 2115, Pardubice, 530 02
IČ	64243095
Bankovní spojení	19-2373080217/0100
DIČ	----
Telefon/fax	466 303 835
E-mail	msbenesovo.pce@volny.cz msceskova@seznam.cz
Adresa internetové stránky	www.msvisnovka.cz www.msceskova.cz
Název vzdělávacího projektu	Hrajeme si, tvoříme, o světě se učíme
Právní forma	Příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	Od 1. 1. 1996
Název zřizovatele	Statutární město Pardubice
Součásti školy	Mateřská škola v ulici Benešovo nám. 2115 Mateřská škola v ulici Češkova 1985 – od 1. 9. 2005 Školní jídelna při MŠ Benešovo nám. 2115 Výdejna při MŠ Češkova – od 1. 9. 2005
IZO ředitelství	600095657
Vedoucí a hospodářští pracovníci	Ředitelka: Fišerová Sárka Zástupkyně školy: Ludmila Jelínková vedoucí učitelka na odloučeném pracovišti MŠ Češkova: Mgr. Hrušová Marcela Vedoucí školní jídelny – Černíková Jana
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	Činnost příspěvkové organizace – mateřská škola je vymezena § 33 - 35 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon a vyhláškou č.14/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním vzdělávání. Příspěvková organizace dále zajišťuje školní stravování podle ustanovení vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování.

1.2 Součásti školy

součásti školy	Kapacita, počet tříd
Mateřská škola Benešovo nám. 2115	108 – cílová, 104 – skutečná / 4 třídy /
Mateřská škola Češkova 1985	43 – cílová, 41 - skutečná / 2 třídy /
Školní jídelna při MŠ Benešovo	120 cílová, stravovaných 119 /108 + 15 dospělých/
Výdejna při MŠ Češkova	50 cílová, stravovaných 48 /41 + 7 dospělých/
MŠ Benešovo - rejstřík	Kapacita 150 dětí

Aktualizace 1. 9. 2021

2. Charakteristika školy

Mateřská škola Benešovo byla pro děti otevřena 12. 4. 1962 a od 1. 1. 1996 je právní subjekt, zastoupena statutárním orgánem – ředitelkou školy.

Škola je zařazena do sítě předškolních zařízení a školských zařízení od 26. 3. 1996 a její součástí je školní jídelna a od 1. 9. 2005 Mateřská škola Češkova jako odloučené pracoviště, kde není jídelna, ale výdejna jídel, kam se jídlo z MŠ Benešovo dováží.

Mateřská škola Benešovo sídlí v Pardubicích, ve čtvrti nazývané Višňovka a dle tohoto názvu má i v logu školy višňový strom. Ač je mateřská škola uprostřed sídliště, přesto je v krásném prostředí, bohatém na zeleň a pro děti jsou vytvořeny podmínky k příjemnému a klidnému prožívání dne. Také ve vztahu k místní komunikaci je poloha mateřské školy výhodná. Dalším pozitivem mateřské školy je sousedství základní školy, kam zpravidla děti odcházejí do 1. třídy.

Budova mateřské školy Benešovo je dvou poschodová a v současné době je čtyřtřídní. Celá škola je prostorná, světlá a interiér tříd se přizpůsobuje požadavkům dětí. Děti jsou rozděleny podle věkových kategorií, nemáme zde heterogenní třídy. Ke škole patří rozlehlá a oplocená zahrada.

Mateřská škola prošla větší rekonstrukcí v letech 1997 – 2002, kdy zde byly vyměněny rozvody vody, odpady, obklady, hygienická zařízení, položeno PVC a dlažba. V roce 2002 byla škola zateplena a v roce 2012 byly ve škole vyměněny stará okna za okna plastová. Rekuperace byla ve všech třídách instalována v roce 2017.

Třídy byly postupně vybaveny novým nábytkem a jsou členěny do různých koutků a zákoutí, která umožňují dětem rozličné zaměření jejich hry a současně jim poskytnou patřičnou intimitu a soukromí.

Každá třída má dvě hlavní místnosti, se zdravotně hygienickým zařízením / umývárny, toalety/ i vybavením pro odpočinek dětí / lehátka/. Jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům a odpovídají počtu dětí. Na každém patře jsou přípravné kuchyňky, kam se výtahem vozí jídlo pro jednotlivá oddělení. Šatny dětí jsou v přízemí školy, pro každé oddělení samostatné.

Hlavní kuchyň je v přízemí školy, kde se nachází sklady potravin a přípravná místnost. Všechny prostory kuchyně a její součásti jsou nově vybaveny nábytkem, pracovními úseky s přesně vymezenými úkony, kuchyňským nádobím, elektrickými a plynovými přístroji, plynovou smažicí pánví a dvěma konvektomaty.

V zadní části budovy, za kuchyní / bývalý byt/ / má svou kancelář vedoucí školní jídelny a je zde koupelna s vanou a pračkou a zázemí pro kuchařky. V roce 2011 se v zadním traktu budovy vybudoval „saunový komplex“ pro sanování dětí. Ve sklepních prostorách jsou vytvořeny speciální místnosti – pracovní a keramická místnost – které slouží pro zájmové činnosti nabízené dětem se zájmem o keramiku a místnost pro pedagogy s počítačem, připojeným na internet.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada školy. Je vybavená tak, aby dětem umožňovala rozmanité pohybové a další aktivity. Zahrada je ve stylu dřevěných staveb – průlezky, hrazdy, palisády, šplhací stěna, tvrz pirátů, domky pro nám. hry, malá indiánská týpí, pískoviště, chodníčky, velké prolézací letadlo se skluzavkou a bazén. Zahrada je zpevněna zámkovou dlažbou – cestičky, ovál pro florbal a kolem pískovišť. V roce 2014 se zahrada proměnila v ekologickou zahradu, kterou škola vybudovala z dotací od EU. Přibyly zde prvky – bylinková a ovocná zahrada, otevřená učebna, hmatový chodníček, domečky pro drobný hmyz, sluneční hodiny, zvonkohra, průlezka z hlíny - šnek.

Mateřská škola Češkova – založení této školy sahá do let 1905-1910, údajně zde byl sirotčinec, ale nedochovaly se žádné dokumenty, které by vznik v těchto letech potvrdily, pouze zmínky v městské kronice. Dle pamětníků zde byla v letech 1945 mateřská škola.

Škola byla před přiřazením k MŠ Benešově součástí ZŠ Gorkého, která byla k 31. 8. 2005 zrušena.

MŠ je dvoutřídní, přízemní, v budově se nachází 2 třídy, sborovna, šatna pro personál, výdejna jídla, sklad čisticích prostředků a 2 sklady na hračky a lehátka. Děti jsou rozděleny podle věkových kategorií, nejsou zde heterogenní třídy. Vzhledem k malým prostorám tříd je zde omezena kapacita na celkový počet 41 dětí.

Po převedení školy pod MŠ Benešovo byly třídy nově vybaveny nábytkovými sestavami, stolky a židlemi pro děti, novými hračkami a didaktickou technikou. Škola prošla i vnitřní rekonstrukcí / výměna elektro rozvodů a stropních podhledů/. Každá třída má svou šatnu, která je velice malá a kde byly nově vyrobeny šatnové bloky i boxy na uložení denní obuvi. U tříd je umývárna a WC s dostatečným množstvím umyvadel a WC zařízením. Sociální zařízení bylo rekonstruováno v roce 2016.

Před i za budovou MŠ se rozkládá školní zahrada s pískovišti, dřevěnými průlezkami, skluzavkou, dětským domkem, houpačkou a hracími prvky.

V roce 2014 - 2016 byla v obou budovách vyměněna okna za plastová, opravena střecha, vznikly přístřešky nad vchody do hlavní budovy a škola dostala novou fasádu, ve třídách a šatnách bylo vyměněné lino.

3. Vize školy

Vizí obou škol je veselá mateřská škola, plná dětského smíchu, nápadů a netradičních akcí pro děti, které se do mateřské školy těší. Tohoto cíle chceme dosáhnout kvalitní prací a spoluprací s rodiči. Škola má být pro děti příjemným místem plným zážitků a kamarádství. Základní podmínkou pro zdraví a pohodu dětí je respektování každodenních potřeb a jejich uspokojování. V tomto duchu jsou vedeni všichni zaměstnanci mateřské školy. Na základě všech zkušeností jsme přijali takové formy práce, které vyhovují jak dětem, tak pedagogickým pracovnícům. Od školního roku 18/19 se obě školy zaměřily při řízených činnostech na individuálně - skupinovou práci dětí.

Vizí naší mateřské školy je uspět v široké konkurenci okolních mateřských škol, jako školy třetího tisíciletí. Dále a hlouběji pronikat do struktury společenského života města Pardubic a plně se zapojovat svou činností.

Chceme mít v obou našich mateřských školách kolem sebe šťastné děti, které budou rádi navštěvovat školu, budou mít v lásce paní učitelky a celková atmosféra bude klidná a pohodová.

Filozofie – dlouhodobý záměr mateřské školy

Záměrem předškolního vzdělávání v obou mateřských školách je dovést dítě na konci jeho docházky k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, dokázalo samostatně řešit problémy a získalo základy kompetencí pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělání. Podporujeme u dětí pohybové aktivity a rozvíjíme jejich přirozené talenty. Partnerským přístupem se snažíme, aby každé dítě získalo základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň se umělo přizpůsobit životu v sociální komunitě a v kulturní společnosti. Svým osobnostním postojem ho vedeme k tomu, aby získalo základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot a to vše s ohledem na přizpůsobení věku dítěte a elementárním možnostem jeho chápání a vidění světa.

Naší snahou je dosáhnout vzdělávacích a vývojových pokroků všech dětí ve třídě, ale také jejich psychosociální pohodu. Dítě se musí cítit úspěšně, svým okolím přijímané a uznávané. Vzhledem k potřebám dětí ve třídách budou převažovat ve výchovně vzdělávací práci formy individuální a skupinové činnosti. K posílení sounáležitosti s kolektivem budeme využívat společné aktivity v ranním bloku. Poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty s dětmi osvojujeme především metodou prožitkového a kooperativního učení, tedy nápodobou, přímým prožitkem a hrou.

4. Podmínky předškolního vzdělávání

4.1. Přijímání dětí do MŠ

- Přijímací řízení pro obě školy vyhláší ředitelka mateřské školy po domluvě se zřizovatelem, zpravidla v měsíci květnu.
- Přijímací řízení probíhá prostřednictvím webové aplikace zřizovatele.
- Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od tří let věku, dále děti na doporučení dětského pediatra, dětského specialisty a pedagogicko-psychologické poradny.
- Od 1. září 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné a bezplatné.
- Kritéria pro přijímací řízení vytváří ředitelka školy. Přednost pro příjem do MŠ mají děti s trvalým pobytem na území města Pardubic a spádové oblasti a děti s povinným předškolním vzděláváním. Další kritéria a bodové ohodnocení je věk dítěte.
- Podle §50 zákona č. 258/2000 Sb. v platném znění, může ředitelka školy přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci a tuto skutečnost prokáže zákonný zástupce ředitelce školy potvrzením lékaře. Výjimka platí pro děti, které plní povinné vzdělávání v mateřské škole
- Zákonný zástupce může pro své dítě v posledním roce povinné docházky požádat školu o individuální vzdělávání – viz školní řád
- Ředitelka školy stanoví upřesnění pro podávání žádostí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. / „Stanovení podmínek pro podávání žádostí a přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání „a „Kritéria pro přijímání dětí“ /.
- Děti do mateřské školy přijímá ředitelka mateřské školy. Pokud je přihlášených dětí větší počet, vydává ředitelka školy zamítavá rozhodnutí. Právním rodičů je podat odvolání prostřednictvím mateřské školy ke Krajskému úřadu Pardubického kraje.
- Přijímány jsou i děti během roku až do naplnění kapacity.
- Rodičům je nabídnuta adaptace dětí do kolektivu, která je uzpůsobena potřebám dětí. Před vstupem do MŠ mohou děti s rodiči navštěvovat naše akce, mohou si přijít hrát na zahradu obou škol.
- Ukončení docházky dítěte – odchod do ZŠ, odhlášení dítěte z MŠ, neomluvené absence 14 dní / mimo povinné předškolní vzdělávání/
- Odklad povinné školní docházky – dítě zůstává v MŠ, kde je pro něho vypracován individuální plán činností.
- Děti jsou rozdělovány do tříd dle věku. Do třídy Kuřátek jsou zpravidla zařazovány nové děti ve věku 3 let, do třídy Motýlků děti starší 3 let a děti 4 leté. Do třídy Sluníček a Ptáčat děti starší 4 let a děti 5 – 6 leté.

Záměr:

Vzhledem k tomu, že jsou v posledních letech přijímány do MŠ děti s odlišným jazykem, škola vypracovala pro tyto děti metodiku výuky českého jazyka pro daný věk dítěte.

4.2. Materiální podmínky

- Třídy v MŠ Benešovo mají dostatečně prostorné herny, zadní herna slouží zároveň jako ložnice. Třídy v MŠ Češkova jsou menší, a proto je zde i menší kapacita dětí. Hrací koutky v obou školách jsou vytvářeny tak, aby vyhovovaly skupinovým a individuálním činnostem dětí.

- Vybavení pomůckami, hračkami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku, a podle možností je obměňováno a doplňováno. Cíleně se zaměřujeme na nákup didaktických her a hraček pro podporu logického uvažování dětí
- Podstatná část hraček je umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně brát a aby na ně viděly a zároveň se vyznaly v jejich uložení.
- Hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i dětský nábytek odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu.
- Děti mají v obou školách koutek pro relaxaci, koutek pro konstruktivní a spontánní hry.
- Děti se samy podílí na úpravě a výzdobě školy, prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné a mohli je zhlédnout i rodiče. Výrobky dětí jsou nejen v šatnách, ale zdobí i ostatní prostory škol.
- V MŠ Benešovo je vybudována sauna, kterou využívají všechny děti a přispívá tak k ozdravnému programu školy.
- K budově obou škol patří i oplocené zahrady. Zde jsou estetické a bezpečné dřevěné průlezky s klouzačkou, houpačkou a šplhadly, zahrady mají zakrytá pískoviště, pružinové houpačky, tabule, domečky a stoly s lavicemi. V MŠ Benešovo je navíc pro námětové hry velké dřevěné, prolézací letadlo a nově vybudovaná ekologická zahrada – výuková otevřená učebna, bylinková a užitková zahrada, sluneční hodiny a sestava pro koloběh vody.
- Pro otužování dětí je na zahradě MŠ Benešovo vybudován malý bazén, využíván jako brouzdaliště a v MŠ Češkova přenosná stojací sprcha.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle daných předpisů.

Záměr:

Materiální vybavení školy je velmi dobré, nadále budeme zřizovat a obměňovat dětské koutky, vybavení tříd didaktickými pomůckami pro rozvoj logického uvažování a nahrazovat zastaralé herní prvky na zahradě.

V obou školách jsou dětem k dispozici interaktivní tabule, které budou velkým pomocníkem pro předškolní vzdělávání v oblastech digitální gramotnosti, 1. třídě MŠ Češkova je dětem k dispozici počítač s programy pro rozvoj logického uvažování.

Postupně pořídit do tříd MŠ Benešovo klimatizaci a to ve spolupráci se zřizovatelem.

4.3. Životospráva dětí v MŠ

- MŠ Benešovo má svou vlastní kuchyň a dětem je tak poskytována v obou školách plnohodnotná a vyvážená strava.
- Do MŠ Češkova je strava dovážena z MŠ Benešovo prostřednictvím auto služby v termoboxech.
- Skladba jídelníčku je pravidelně kontrolována spotřebním košem. Na tvorbě jídelníčku se podílí nejen vedoucí kuchařka, hospodářka školy a ředitelka školy, ale i samotné děti.
- Usilujeme o vhodnou skladbu jídelníčku a dodržování technologie přípravy pokrmů a nápojů, používáme nízkotučné potraviny, skladba odpovídá požadavků zdravé racionální výživy.
- Obě školy jsou přihlášeny k projektu „zdravá škola“. Tento program má za cíl motivovat děti k přijímání většího množství zeleniny v tepelné úpravě a v syrovém stavu. Formou kartiček a bodů mají děti možnost si vybrat cílovou odměnu.
- Děti mají během dne dostatek tekutin - pitný režim je již od 6,30 hod
- Ráno jsou dětem nabízené ovocné mísy ze dvou až třech druhů ovoce. Při stolování vedeme děti k samostatnosti - samoobslužný pitný režim, z vozíku si děti postupně sami přinášají svačiny, pro druhé jídlo k obědu si starší děti chodí sami, odnáší si nádobí, vedeme je ke správnému používání příboru...).

- Starší děti si jeden krát v týdnu mažou vlastní svačinu.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány přiměřené intervaly.

Záměr

Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Snažíme se vyjít vstříc i dětem s alergiemi a jejich stravu kuchařky připravují bez přísad, na které jsou alergické nebo připravují jiný druh jídla.

- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (s ohledem na kvalitu ovzduší a počasí) a mají dostatek volného pohybu, pobyt dětí venku je nejen dopoledne, ale při příznivém počasí i odpoledne.
- Děti z MŠ Benešovou využívají nově vybudovanou ekologickou zahradu i v době po dopolední svačině - při vzdělávacích aktivitách.
- Snažíme se zajistit vhodné pomůcky k pohybovým aktivitám ve třídě.
- Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme jiný klidný program.
- Škola je přihlášena do programu „Děti na startu“.
- Všichni zaměstnanci, pedagogové i provozní, se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Záměr

Dostatečně využívat nabídku vhodných pomůcek pro pohybové aktivity dětí ve třídě a na zahradě s přihlédnutím k bezpečnosti dětí. Využívat vybudovanou EKO zahradu v MŠ Benešovo pro vzdělávání dětí. V zimním období nezkracovat dobu pobytu venku. Na zahradě více využívat možnost cvičení na nářadí, hry s míčem a pohybové hry řízené pedagogem. Vycházky realizovat i při dešti, děti mají v šatnách gumové holiny.

4.4. Psychosociální podmínky dětí v MŠ

- Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně.
- Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace a to před nastoupením do MŠ - možnou návštěvou na zahradě škol nebo děti zveme na pořádané akce.
- Každá třída má zpracovány „Pravidla společného soužití“ a postupně je s dětmi společně realizují.
- Nikdo není zvýhodňován ani nezvýhodňován, všechny děti mají stejná práva a povinnosti.
- V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu. Cílem je spolehlivost a důvěryhodnost dospělých.
- Nepoužíváme negativní komentáře a podporujeme děti v samostatných pokusech, dostatečně chválíme a pozitivně hodnotíme.
- Vedeme děti k tomu, aby si sami uvědomily své jednání a konání vůči ostatním dětem a respektovaly daná pravidla.
- Volnost a svoboda je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole určitý nastavený řád, režim, který je znám dětem i rodičům.
- Respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat.
- Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Je naším zájmem, aby byla dětem tematicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná a dítěti potřebná.
- Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch.

- Záměrem je podporující a sympatizující způsob pedagogického vedení, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Nechceme s dětmi manipulovat a organizování dítěte omezujeme na nezbytně nutné činnosti.
- Snažíme se, aby se dětem dostávalo jasných a srozumitelných pokynů.
- Pedagogové se plánovaně věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilnou formou děti ovlivňují směrem k prevenci šikany, rasismu a jiných sociálně patologických jevů.
- Usilujeme o to, aby třída byla pro děti kamarádkým prostředím, v němž jsou rády.

Záměr

Neustále se zamýšlet nad vhodnými způsoby pedagogického vedení, nad formami práce, analyzovat vzdělávací nabídku a využívat zpětné vazby při dalším plánování. Podporovat bezpečné sociální klima na základě vzájemné důvěry, úcty, empatie, solidarity a spolupráce mezi všemi lidmi v mateřské škole. Dětem s rozdílným jazykem nabízet individuální práci dle metodiky „ Děti s odlišným jazykem“

4.5. Organizace chodu MŠ

- Snažíme se o dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnosti, zaujatost a jejich potřeby.
- Organizační a režimové prvky jsou obsaženy ve školním řádu MŠ.
- Škola nabízí specifické aktivity v rámci vzdělávací nabídky školy, rozvoj talentu a tvořivosti u všech dětí (komunikativní, výtvarné a pohybové).
- Dětem chceme umožnit potřebné zázemí, klid, bezpečnost i soukromí (oddělené hrací koutky, relaxační zóny).
- Děti se ráno scházejí v obou školách v jedné ze tříd - V MŠ Benešovo v prvním patře a pak se v 7,15 rozcházejí se svými učitelkami do svých tříd - V MŠ Češkova se rozdělují v 7,30.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.
- Snažíme se, aby děti měly dostatek prostoru a času pro spontánní hru.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, individuálně pracují v dopoledních hodinách se skupinkami dětí a rozvíjejí dětskou tvořivost / výtvarně-pracovní náplně dle témat týdne /, vedou děti ke konstruktivním hrám, rozvíjejí jemnou a hrubou motoriku, jsou partnerem při námětových hrách atd.
- Při výchovně vzdělávacích aktivitách, se pedagogové překrývají a mají tak možnost působit na menší skupiny dětí, vzájemně se s druhou učitelkou doplňovat, používat doprovodných hudebních nástrojů při hudebních aktivitách a možnost většího zabezpečení při TV cvičení na nářadí nebo pracují dle témat se skupinkou dětí v dílčích aktivitách.
- Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv a podle svých potřeb (po vzájemné domluvě).
- Všichni zaměstnanci školy reagují na individuální potřeby dětí a snaží se pomáhat v jejich uspokojování. Dětem se plně věnují nejen pedagogové, ale s dětmi nám vypomáhají i provozní zaměstnanci.
- Záměrem pedagogů je zatěžovat děti přiměřeně, v rámci jejich možností a umožnit dětem kdykoliv relaxovat.
- Nově přichozím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Do denního programu pravidelně zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity a alespoň 3x v měsíci zařazujeme „velké cvičení“- cvičení na tělovýchovném nářadí. Saunování zařazujeme 1x týdně od října do května.
- Pohybové aktivity podporujeme i při pobytu venku na školní zahradě.
- Usilujeme, abychom děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování a umožňujeme jim pracovat svým tempem.
- Vytváříme podmínky pro individuální i skupinovou práci.
- Snažíme se při přechodu dětí do dalšího ročníku a zároveň tak do jiné třídy o to, aby s dětmi přešla alespoň jedna z paní učitelek a tím mělo dítě pocit větší jistoty

a bezpečí. K výjimkám může docházet v závislosti na věku nově zapsaných dětí a rodiče jsou o této skutečnosti včas informováni.

- Při plánování denních činností vycházíme z projektu školy, s ohledem na vzdělávací potřeby dětí, jejich možnosti a zájem.
- Nepřekračujeme doporučené počty dětí ve třídě.
- Spojování dětí se občas nevyhneme, spojujeme děti pouze v případě, že nastala nenadálá situace a nešla řešit jiným způsobem, vždy ale je naší snahou přistupovat v tomto případě k individuálním potřebám dětí.

Záměr

Naší společnou snahou je třídu zorganizovat tak, abychom vytvořili dostatečný počet hracích koutků. Pohybové aktivity dětí přenášet do činností při pobytu venku, umožnit dětem rozehranou hru ukončit i během dalších dnů, nadále se snažit maximálně omezit spojování tříd při absenci některé učitelky. Veškeré aktivity organizovat tak, aby podněcovaly děti k vlastní aktivitě a experimentování. Pracovat s dětmi ve skupinách a vést tak děti k samostatnému rozhodování a naopak umět spolupracovat s ostatními. Vždy se snažit pro realizaci plánovaných činností vytvořit vhodné materiální podmínky.

Aktivity v MŠ Benešovo - pro rozvoj dětské osobnosti, rozvoj talentu a pohybové zdatnosti

- angličtina hrou – není součástí ŠVP
- keramika – není součástí ŠVP
- otužování dětí v sauně školy
- logopedie s asistentkou
- cvičení na míčích – dle zájmu dětí

Zájmová činnost mimo MŠ

- předplavecká výuka
- tenisová školička- není součástí ŠVP

Aktivity v MŠ Češkova - pro rozvoj dětské osobnosti, rozvoj talentu a pohybové zdatnosti

- cvičení na míčích – dle zájmu dětí
- logopedie s asistentkou

Zájmová činnost mimo MŠ

- předplavecká výuka
- keramika v Ráji pod vedením lektorky - není součástí ŠVP – dle zájmu
- pohybová školička – FK Pardubice – krytá hala Dukla - není součástí ŠVP – dle zájmu

Projekty školy

- **Se Sokem do života aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky** - projekt na podporu pohybových dovedností dětí pod záštitou České obce sokolské.
- **Medvídek Nivea** – projekt na podporu přípravy dětí pro vstup do základní školy
- **Podpora digitalizace** – výukové programy pro interaktivní tabule, které děti využívají v průběhu dne, zaměřené na logické uvažování, komunikaci, jazykovou a matematickou gramotnost.

- **Bonduelle aneb škola plná zdraví** – cílem je zvyšování oblíbenosti zeleniny u dětí, prostřednictvím začlenění vyššího podílu zeleniny do školního stravování formou bondíkové kartičky s razítky.
- **Zdravá pětka** – projekt na podporu zdravé výživy pod záštitou fondu Albert – projektové dny

Režim mateřské školy

- Budovy mateřské školy MŠ Benešovo se otevírá v 6,30 hod a uzamyká se v 17,00 hod. Budova MŠ Češkova se otevírá v 6,30 a uzamyká v 16,30 hod.
- Režim dne je uvolněný a variabilní, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, pevně stanovena je pouze doba jídla, pobytu venku a odpočinku, ostatní režimové momenty během dne se mohou libovolně prolínat.

ranní hry, cvičení, komunitní kruh	6,30 – 8,45
ranní svačina	8,45 - 9,10
řízené aktivity	9,10 - 9,45
pobyt venku	9,45 - 11,45 květen – září - 9,30 - 11,45
oběd	11,45 - 12,15
odpočinek	12,15 - 14,15 u starších dětí se postupně zkracuje
odpolední svačina	14,15 - 14,30
odpolední činnosti ve třídě nebo na zahradě	14,30 - 16,30 – 17,00

4.6. Řízení mateřské školy

- Každý pracovník mateřské školy má jasně dané povinnosti, které vyplývají z jeho pracovního zařazení.
- Ředitelka školy se snaží vytvářet klidné pracovní prostředí, navozovat atmosféru důvěry a tolerance, vzájemné pomoci, otevřenosti mezi všemi zaměstnanci. Učí zaměstnance pracovat týmově, spolupracovat, předávat zkušenosti a jejím cílem je rozvíjet schopnost komunikovat s kolegy, diskutovat o výchovně vzdělávací práci.
- Poskytuje všem zaměstnancům školy dostatečné informace o organizaci předškolního vzdělávání, pravidelně informuje o dění ve škole, a to jak z hlediska provozu školy, tak i z hlediska ekonomického. Snaží se zajišťovat dostatečný a svobodný prostor pro seberealizaci pracovníků, podporovat jejich tvořivost, umožňovat jim se nadále sebevzdělávat, rozšiřovat si znalosti, udržovat kontakt s novými trendy a poznatky předškolní výchovy, vzdělávat se v praktických i teoretických dovednostech. Sama se nadále sebevzdělává především v oblasti řízení a organizace vzdělávacího procesu.
- Ve spolupráci se zástupkyní a vedoucí učitelkou plánuje organizaci školy i pedagogickou práci školy tak, aby byla funkční, využívá přitom zpětné vazby, a to jak ze strany kolegyň, tak z hlediska rodičovské veřejnosti.
- Školní vzdělávací program vytváří ve spolupráci se zástupkyní a vedoucí učitelkou, konzultují jej a aktualizují, a to na základě pravidelného vyhodnocování pedagogickou radou.
- Plánování pedagogické práce a chodu školy se opírá o předchozí analýzy a z nich jsou vyvozovány další záměry pro naši práci. Škola má zpracovanou analýzu podmínek předškolního vzdělávání a analýzu ŠVP a TVP.
- MŠ má zavedený fungující vnitřní informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.
- V obou školách je počítačová síť plně využívána zaměstnanci. Pedagogové mají přístup k počítačům, napojený na internet a mohou si tak ke své práci s dětmi vyhledávat potřebné materiály.

- MŠ spolupracuje se zřizovatelem, především v oblasti péče o budovu a okolí školy, s pracovníky a starostou z V. obvodu, ZŠ v obvodu, s blízkými jeslemi Ratolest, s domovy důchodců, se vzdělávacími centry v Pardubicích a s odborníky z PPP.

Participační řízení školy

- Ředitelka – vedoucí učitelka/VUČ/ : pedagogické porady, individuální schůzky k řešení organizačních záležitostí, požadavky materiálního a údržbového charakteru
- Ředitelka – učitelky – provozní : provozní a pedagogické porady
- Ředitelka – vedoucí ŠJ-VUČ,Z : provoz ŠJ, jídelničky, ekonomika
- VUČ + Z - ost. učitelky : řešení organizačních záležitostí
- Ředitelka, VUČ,Z – rodiče : individuální řešení problémů dítěte
- VUČ, Z - učitelky – rodiče : návrhy a plnění plánu aktivit pro rodiče s dětmi

Záměr

Podporovat a motivovat spoluúčast všech členů pedagogického týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Být důslední při kontrolní a evaluační činnosti, které jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků vyvozovat závěry pro další práci.

4.7. Personální podmínky a pedagogické zajištění

MŠ Benešovo

- 9 pedagogů z toho ředitelka školy a zástupkyně školy, kteří se střídají ve frekvenci 2 týdnů – 2 učitelky si studium doplňují, ostatní mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost
- 1 školní asistent z dotací EU
- 2 provozní zaměstnankyně, /uklízečka, školnice/,
- 4 provozní zaměstnanci v kuchyni, kdy jedna z nich je vedoucí školní jídelny, kuchařka, pomocná kuchařka a pomocná síla na mytí nádobí se zkráceným úvazkem – mají předepsanou odbornou způsobilost

MŠ Češkova

- 4 pedagogové z toho vedoucí učitelka, kteří se střídají ve frekvenci 2 týdnů – všichni, kromě učitelky na zkrácený úvazek mají předepsanou kvalifikaci, studium si doplňuje
- 1 osobní asistent na zkrácený úvazek
- 1 pedagogický asistent z podpůrného opatření na úvazek 0,75
- 1 provozní zaměstnankyně, / školnice /
- 1 provozní zaměstnanec ve výdejně na zkrácený úvazek, která zároveň vypomáhá při úklidu školy

-
- Služby pedagogů jsou na obou školách organizovány takovým způsobem, aby byla vždy dětem zajištěna optimální pedagogická péče. / překrývání pedagogů probíhá v obou školách ve všech třídách, a to jak při vzdělávacích aktivitách, tak při pobytu venku a to v rozsahu 2 – 3 hodin. V obou školách je překrývání učitelů při akcích, jako je plavání, sauna, divadla, exkurze a výlety.
 - Každý pedagog má pověřený úsek, za který zodpovídá / viz „Práce pro školu“/

Provozní zaměstnanci

Provozní zaměstnanci/ školnice a uklízečky/ v obou školách zajišťují běžné domovní práce a celkovou pravidelnou údržbu, a to především úklid všech prostor v mateřské

škole včetně zahrady. Pečují o čistotu ložního prádla, pravidelnou výměnu, zajišťují generální úklid školy. Kromě toho jsou k dispozici učitelkám při sebe obslužných činnostech dětí přímo ve třídě (pomoc při oblékání, hygieně, stolování, pomoc při úklidu výtvarných pomůcek). Podle potřeby pomáhají při náročnějších aktivitách (výlet, pořádání akcí školy pro rodiče apod.).

Záměr

Protože přibývá stále více dětí s logopedickými vadami, je zájmem pedagogů spolupracovat s klinickým logopedem, aby byla dětem i rodičům nabízena kvalitní péče. V obou školách pracuje s dětmi s vadami řeči logopedická asistentka, která absolvovala logopedický kurz a spolupracuje s klinickým logopedem, které děti navštěvují. V obou školách budou učitelé pracovat dle didaktické pomůcky – „Malá škola logopedie“ a zařazovat do svých TVP a bloků logopedické prvky.

Nadále fungovat jako tým na základě jasně vymezených pravidel.

Vzdělávání pracovníků školy, osobní a odborný růst pedagogických pracovníků

- účast pedagogů na vzdělávacích akcích pořádaných vzdělávacími centry
- účast provozních zaměstnanců na vzdělávání, potřebné pro jejich práci
- doplňování znalostí z odborné literatury pro pedagogické pracovníky
- vzájemné hospitace mezi pedagogy
- předávání osobních zkušeností ze vzdělávacích akcí na poradách školy
- učitelská knihovna, která je bohatě zásobena odbornou literaturou.

Pedagogické vzdělávání - osobního růstu pedagogů - zásady.

- Ve svých činnostech má pedagogický pracovník svobodu. Další vzdělávání je nejen povinností, ale zároveň vlastním zájmem a potřebou.
- Je vypracován studijní plán pro pedagogické zaměstnance, kteří si sami zvolili činnosti svého dalšího vzdělávání.
- Pedagogové převážně preferují při volbě vzdělávání témata, která jsou také součástí vzdělávacího programu MŠ a přispívají k novým tvorbám při práci s dětmi.
- Vzdělávání a studium se stává jednou z důležitých částí při hodnocení pracovníka.
- Organizace služeb při vzdělávání je vždy organizována tak, aby plně vyhovovala organizaci mateřské školy a byla tak zajištěna optimální pedagogická péče a bezpečnost dětí v obou školách.

Záměr

Průběžně plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků, které bude probíhat formou seminářů či samostatným studiem odborné literatury. Vzájemnými hospitacemi si ověřovat a hledat další možnosti seberealizace.

Předepsaná dokumentace školy v jednotlivých třídách

- třídní výchovně vzdělávací program – TVP třídy
- třídní kniha
- písemné týdenní přípravy / s průběžným doplňováním dalších činností, her, metod a forem práce a s jejich konkrétním záměrem, činnosti a hry v 5. kompetencích a vytýčením KOV /
- individuální záznamy o dětech - diagnostické listy
- portfolio dítěte / výkresy, práce dětí, grafické a pracovní listy, kresba postavy/
- hodnocení třídy jako celku / charakteristika, pololetní a závěrečná hodnocení, hodnocení v oblastech/

- individuální listy a plány pro děti s odkladem školní docházky
- individuální plán pro děti s rozdílným mateřským jazykem
- docházka dětí
- evidenční listy dětí
- zmocnění a pověření k vyzvedávání dětí
- osobní docházkové listy pro zaměstnance
- dokumentace k rizikům BOZ a minimální preventivní program
- kontaktní telefonní čísla na rodiče dětí
- tísňová volání

Pedagogická rada

- je svolávány dle potřeby školy, většinou v intervalu dvou měsíců
- rychlá rada – na dané téma, převážně organizačního charakteru
- srpen – příprava na nový školní rok, příprava ŠVP a TVP a stěžejních akcí ve šk. roce
- listopad – charakteristiky třídy, organizace akcí školy
- únor – pololetní hodnocení výchovné práce s dětmi, organizace akcí školy a DOD
- duben – předávání zkušeností ze vzdělávacích seminářů, informace o rozpočtech školy, organizace akcí – týden dětí, výlety, příjem nových dětí, ŠVP
- červen – závěrečné hodnocení výchovně vzdělávací práce s dětmi, organizace prázdninového provozu
- rychlé porady – s vedoucími pracovníky s třídními učiteli – aktuálně dle potřeby

4.8. Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Všechna práva a povinnosti rodičů jsou zakotvena ve školním řádu.

Informace o dětech podávají pravidelně paní učitelky na požádání rodičů. Konzultační hodiny v mateřské škole nejsou pevně dány, vedení mateřské školy vždy na žádost rodičů podá žádané informace, nebo umožní schůzku na půdě mateřské školy se specialisty.

Rodiče mají možnost se plně podílet na aktivitách MŠ, aktivně se účastní akcí pořádaných pro rodiče, kde se zapojují svými výrobky a dalšími produkty. Mají právo podávat návrhy a připomínky k výchovným činnostem, akcím a k zařizování mateřské školy. Jsou plně seznámeni s řády mateřské školy, provozem mateřské školy a jejími aktivitami.

- Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě.
- Nabízíme rodičům partnerský servis.
- Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost.
- Při každém kontaktu informujeme rodiče o problémech, ale hlavně o úspěších dítěte, pokud mají rodiče zájem, domlouváme se na společných postupech při výchově a vzdělávání dětí.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých programů, podle svého zájmu vstupovat do her svých dětí – včetně doby adaptačního procesu.
- Projeví-li rodiče zájem, mají možnost spolupracovat při vytváření plánů a programu MŠ, případně mohou kdykoli navštívit školu a zapojit se do her svých dětí.
- Organizujeme společné schůzky, setkání a akce s rodiči, zejména jsou oblíbené společné tvořivé dílny v různých ročních obdobích, k daným tradicím.
- Usilujeme o spolupráci rodičů při výchovně vzdělávací práci, snažíme se různými způsoby zapojovat rodiče do společných činností s dětmi ("domácí úkoly", příprava masky na karneval, apod.)

- Prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do 1. třídy ZŠ.
- Využíváme nabídek rodičů při malých opravách, doprovodu na různé akce, při úklidu zahrady, apod.

Společné akce pro rodiče s dětmi

- schůzky s novými rodiči a pohádka pro nové děti
- informativní schůzky - bližší seznámení s programem školy na nový školní rok, před odjezdem na školu v přírodě
- výpomoc rodičů při podzimní údržbě na zahradě
- výpomoc rodičů při jednoduchých opravách dle zaměstnání rodičů
- vánoční jarmark
- zapojení rodičů do charitativních akcí / sběr plastů, víček, fond Sidus/
- kavárnička pro zvané – ke Dni matek
- tvořivé dílny / podzimní, vánoční, jarní /
- rozloučení se školáky a jejich rodiči – netradiční soutěže rodič*dítě, grilování vuřtů, pasování předškoláků na školáky
- Den otevřených dveří / pro rodiče a nové děti, pro veřejnost /

Návrhy na rozšíření spolupráce budou realizovány za aktivní účasti kolektivu, dětí a rodičů.

Záměr:

Rodiče se velmi snaží podle svých možností spolupracovat se školou. Rádi bychom v započatém trendu spolupráce i nadále pokračovali. Prostor pro prohloubení spolupráce je v účasti rodičů na plánování vzdělávací nabídky a v užší spolupráci při přípravě předškoláků na vstup do ZŠ.

Sledovat konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin a snažit se jim porozumět a vyhovět. Program schůzek sestavovat tak, aby byl pro rodiče podnětem k jejich společné aktivitě s dětmi. Konzultační dny volit ve spolupráci s rodiči (domluvit pravidla s rodiči na zahajovací informační schůzce). Využívat dotazníků pro rodiče k evaluaci školy.

4.9. Spolupráce s ostatními organizacemi

- MŠ spolupracuje se zřizovatelem, s pracovníky a starostou z V. obvodu, ZŠ v obvodu, s blízkými jeslemi Ratolest, s domovy důchodců, se vzdělávacími centry v Pardubicích, s odborníky z PPP a s policií ČR.

Základní škola Benešovo náměstí

- návštěva pí. učitelek z MŠ v 1. třídě ZŠ – vzájemné rozhovory a předávání informací o dětech, které navštěvovaly MŠ – jejich adaptace, problémy
- návštěva dětí v 1. třídě – seznámení s prostředím školy, účast na vyučování, zapojení se do vyučovací hodiny / před zápisem do školy/
- návštěva pí učitelek ze ZŠ, které budou učit 1. třídy – sledování práce s dětmi v MŠ při výchovné aktivitě v předškolním oddělení / dle zájmu pedagoga ze ZŠ/
- zapůjčení tělocvičny pro MŠ pro pohybové aktivity

Základní škola Staňkova

- návštěva dětí z MŠ – Den otevřených dveří – seznámení s prostředím jiné ZŠ
- vystoupení dětí ze ZŠ, z kroužku dramatického – vánoční pásmo
- beseda s rodiči předškolních dětí s psychologem ZŠ a s pí učitelkou z 1. třídy / dle zájmu rodičů/

- akce v rámci „Den země“ – vzájemná návštěva a společná práce dětí v projektech k EKO výchově
- sportovní dopoledne v tělocvičně

Základní škola Waldorfská

- návštěva dětí z MŠ Češkova – Den otevřených dveří – seznámení s prostředím jiné ZŠ

Základní škola NOE

- návštěva dětí z MŠ – Den otevřených dveří – seznámení s prostředím
- zábavné dopoledne v ZŠ – soutěže, účast na výuce

Se základní školou Benešovo a Staňkova je každoročně vypracován podrobný plán spolupráce.

Spolupráce s jinými organizacemi

- ZUŠ – koncerty s možností nabídky účastnit se výuky v oboru – hra na hudební nástroj a obor výtvarný
- MŠ v obvodu Pardubice V. – atletické závody
- V. obvod města Pardubic – Masopustní průvod
- Jesle „Ratolest“ – návštěva dětí v jeslích a opětovná návštěva dětí u jesliček v MŠ – pohádka pro děti s pohoštěním.
- Návštěva a vystoupení dětí v DD pro seniory – Dubina, Kostelíček
- Návštěva Policie ČR – beseda s dětmi
- PPP – konzultace při řešení výchovných problémů s dětmi, testy pro děti s OŠD

Záměr

Nadále spolupracovat se zřizovatelem, V. městským obvodem, základními školami, Pedagogicko-psychologickou poradnou, popřípadě i jinými organizacemi v místě obou mateřských škol (domovy důchodců, apod.). Účastnit se na jejich akcích a prezentovat tak školu navenek. K tomu máme zřízeny na obou školách webové stránky a veřejnost má k dispozici facebook školy.

4.10. Organizace vzdělávání

Mateřská škola Benešovo má čtyři třídy po 26 dětech a její provoz je celodenní. Každá třída má své zázemí – třídu, hernu a sociální zařízení, v herně se rozkládají zároveň i lehátka pro odpolední odpočinek.

Každá třída má jiné věkové složení, uplatňují se zde tedy jiné formy a metody práce, probíhají jiné činnosti a to s ohledem na věk dětí, na jejich individuální potřeby a možnosti.

V každé třídě se učitelé překrývají a to dle možností a organizačních podmínek školy, zpravidla dochází k překrývání v těchto činnostech – ranní cvičení/MC/ v 1. třídě a při řízených činnostech ve všech třídách a to formou skupinové práce s dětmi / 2 -4 skupiny/ a při pobytu venku.

V každé šatně, které jsou v přízemí, na chodbě u hlavního vchodu, jsou nástěnky, které poskytují informace o probíraných tématech i aktuální informace pro rodiče, výstavy dětských prací, které se vztahují k probíraným tématům.

Přípravné kuchyňky na jídlo jsou v jednotlivých patrech. Ráno se děti od 6,30 do 7,15 scházejí v 1. poschodí v jedné třídě a od 7,15 odchází s kmenovou učitelkou do svých tříd. Od 15,45 – 16,00 se třídy opět spojují. Třídy jsou pojmenované –

1. třída – Kuřátka 2. třída – Motýlci, 3. třída – Sluníčka a 4. třída - Ptáčata

Mateřská škola Češkova má dvě třídy – 1. třída má po 21 dětech, 2. třída po 20 dětech, kapacita tříd je omezena a to vzhledem k menším prostorům. Každá třída má své zázemí – hernu, kde se rozkládají zároveň i lehátka pro odpolední odpočinek a sociální zařízení a šatny, které jsou menší a děti zde mají málo prostoru pro strojení, zejména v zimním období. Děti jsou rozděleny do tříd s maximálně dvěma věkovými skupinami. Každá třída má jiné věkové složení, uplatňují se zde tedy jiné formy a metody práce, probíhají jiné činnosti a to s ohledem na věk dětí, na jejich individuální potřeby a možnosti.

V každé třídě se učitelé překrývají a to dle možností a organizačních podmínek školy, zpravidla dochází k překrývání při řízených činnostech v obou třídách a to formou skupinové práce s dětmi / 2 – 3 skupiny/ a při pobytu venku.

Od 1. 9. 2019 pracují v každé třídě dvě učitelky.

Provoz je celodenní. Škola nemá svou kuchyň, ale má pouze výdejnu jídla, které se dováží z MŠ Benešovo. Ráno se děti od 6,30 do 7,30 scházejí v 1. třídě a od 7,30 odchází část dětí s kmenovou učitelkou do druhé třídy. Od 15,45 se třídy opět spojují. Třídy jsou pojmenované –

1. třída – Delfinci 2. třída – Kapřiči

Povinné předškolní vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky do mateřské školy v pracovních dnech.

Probíhá v obou školách v rozsahu nejméně **4 hodin denně, a to od 8,00 hod. do 12,00 hodin.** V této době musí být dítě přítomno v mateřské škole a účastnit se vzdělávacího programu školy.

Nepřítomnost dítěte v povinném předškolním vzdělávání musí být rodiči řádně ohlášena. 1 – 3 dny www.odhlaska.cz

Nepřítomnost více jak 3 dny musí být omluvena a založena v daných třídách, a to v podobě, kterou lze dokumentovat (písemně nebo založeným e-mailem).

Ostatní podmínky jsou uvedeny ve školním řádu.

Individuální vzdělávání

Dítě, které má individuální vzdělávání, je pozváno se zákonným zástupce k ověření očekávaných výstupů v listopadu, s náhradním termínem v prosinci.

Dítě se v daný den zapojí do hry s ostatními předškolními dětmi a učitel se dítěti věnuje podobně jako ostatním dětem a zpětnou vazbu poskytuje průběžně při práci a po ní.

Na základě přineseného portfolia dostává dítě od učitele doplňující otázky a zkusí si práci na didaktických pomůckách školy.

Obsah portfolia – výtvarné a tvořivé práce dítěte, pracovní listy, grafické cviky, seznam hraných společenských her, knížek, fotodokumentaci ze společných akcí s rodinou a vrstevníky.

Zákonným zástupcům dítěte s individuálním vzděláváním jsou předány tyto informace a přesný čas návštěvy ve škole, při oznámení o zahájení individuálního vzdělávání.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Hlavní cílovou skupinou pro poskytování přípravy jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Při počtu 1-3 dětí je poskytována individuální péče. V případě s větším zastoupením cizinců – 4 a více je zřízena skupina/y pro jazykovou přípravu. Pro poskytování jazykové přípravy využíváme metodický materiál: **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.**

Škola má vypracovaný materiál: Děti s odlišným mateřským jazykem - metodický průvodce s individuálním plánem pro každé dítě, který využíváme pro práci s cizinci již druhým rokem. Diagnostika obsahuje 10 oblastí s výčtem slov, které by mělo dítě zvládnout pro běžnou komunikaci. Každé dítě má svůj záznamový arch, kam pedagog zaznamenává pokroky a čtvrtletně tyto pokroky hodnotí.

Charakteristika jednotlivých tříd MŠ Benešovo

Třída "KUŘÁTKA" – 1. poschodí vlevo: děti ve věku 3 let, počet dětí 26.

V září nastoupily do třídy všechny nové děti, 19 chlapců a 7 dívek.

Zpočátku školního roku probíhá postupná adaptace dětí na nové prostředí, pravidla bezpečnosti, na ostatní děti i dospělé. V září, zejména v 1. týdnu, jsou dopoledne přítomny obě učitelky a provozní zaměstnanec z toho důvodu, aby bylo možno se individuálně věnovat všem příchozím dětem. Rodičům doporučujeme, aby si zajistili v počátku docházky dítěte dostatek času pro postupné zvykání dítěte, zpravidla po jedné hodině denně; důležitým překlenovacím úsekem bývá odchod na pobyt venku.

V dalším období (po úspěšné adaptaci) se děti postupně seznamují s hračkami, jejich využitím i jejich uklidem, seznamují se se svojí značkou a tím i místem svých osobních věcí. Dále se zaměřujeme na to, aby děti zvládaly základní sebeobsluhu, užívání WC, při těchto činnostech je nám nápomocna paní uklízečka, stejně tak jako při stravování. Dbáme na to, aby se dítě samo dokázalo najíst, učíme ho správně držet lžičku, pomáháme při dokrmování. Děti se postupně seznamují se společenskými návyky – pozdravit, poděkovat, požádat, pokud potřebuje pomoci, při stravování poznáváme i návyky dětí,

děti nenutíme do jídla. Abychom lépe děti poznali, rodiče vyplňují pro učitelky vstupní dotazník, který se týká samotného dítěte, jeho zvyků, předností či výjimek.

První rok ve školce je nejen postupným seznamováním s chodem školy a pravidelným režimem, pro někoho také prvním setkáním s jinou dospělou osobou a větším množstvím dětí. Uplatňujeme spíše individuální formy práce, spontánní činnosti s ohledem na nízký věk dětí, řízené činnosti se uskutečňují především při získávání základních návyků, při seznamování s pravidelností v režimu dne. Postupně se děti seznamují s tématy živé a neživé přírody. Vše je přizpůsobeno jejich věku a individuálním potřebám, klademe důraz na zkušenosti dětí a jejich osobní tempo. Skupinové činnosti probíhají postupně, především v řízené činnosti, při překrývání učitelek. Využíváme především metody vyprávění, manipulace s obrázky a předměty, dramatizace s názornými pomůckami a ukázkami.

Děti zde mají možnost navštěvovat od ledna saunu. Třída má zpracován svůj TVP pro danou věkovou skupinou s přihlédnutím na adaptaci a hygienické, společenské a sebeobslužné návyky.

Třída "Motýlci" – 1. poschodí vpravo: děti ve věku 3 - 5 let, počet dětí 26.

V září přestoupilo ze třídy Kuřátek 22 dětí, 4 děti jsou nové, nenavštěvovaly MŠ a bude probíhat adaptace. Věkové složení 7dětí = 3 leté, 18dětí = 4leté, 1dítě = 5leté. Ve třídě je 12 děvčat a 14 chlapců.

Adaptace na nové prostředí tak probíhá rychleji. Děti mají již zažitý pravidelný režim, toto poskytuje více možností věnovat se činnostem, které děti obohacují a přispívají tak k jejich rozvoji – manuální, rozumové, výtvarné činnosti, pracovní činnosti (např. stříhání s nůžkami).

Již jsou kladeny vyšší nároky na děti týkající se sebeobsluhy – ke konci školního roku děti zvládají zapnutí bundy, uvázání uzlíku na botě, od poloviny školního roku se učí postupně jíst přiborem. Vzhledem k větší fyzické zdatnosti se mohou děti účastnit delší vycházky (výletu), učí se nejen poznávat okolí, ale zároveň se postarat o své osobní věci (batůžek, pití, svačina). Řízené i neřízené činnosti jsou střídány; dostatek spontánních činností mají v průběhu dopoledních her, řízené činnosti slouží především k pohybovým aktivitám, společnému povídání - aktivity probíhají již ve skupinkách, vzhledem k překrývání učitelek, tak aby se děti postupně seznamovaly různými formami spolupráce, učily se poznávat druhé, jejich potřeby, zájmy a komunikovat. Uplatňují se především metody krátkých rozhovorů, vyprávění, dramatizační hry, manipulační hry, počátky experimentování, nadále klademe důraz na názorné pomůcky. Ve třídě probíhá 1x týdně výuka angličtiny s lektorkou, formou písni, říkadel a didaktických her, která není součástí ŠVP. Děti zde mají možnost navštěvovat saunu. Třída má zpracován svůj TVP pro danou věkovou skupinou.

Třída "Sluníčka" – 2. poschodí: děti ve věku 5 - 6 let, počet dětí je 26

Ve třídě Sluníček je zapsáno 26 dětí. Z loňského školního roku zůstává 8 dětí – 4 mají OŠD. Ze třídy Ptáčat přechází 8 dětí – 4 mají OŠD. Ze třídy Kuřátek přechází 4 děti. Nově přichozících dětí je 6 – 1 má OŠD. Věkové složení dětí: 9 dětí = 6 leté, 16 dětí = 5 leté, 1dítě = 4 leté.

Zaměření třídy Sluníček je podobné jako ve třídě Ptáčat. Při práci přihlížíme zejména k jejich tělesným, sociálním a rozumovým schopnostem a respektujeme dětská přátelství. Obě třídy spolupracují nejen v oblasti plánování, ale i činností a aktivit, které jsou zaměřeny především na přípravu pro základní školu. Příprava se týká nejen předávání znalostí, ale i získávání různých dovedností – komunikativní, sociální, pracovní, sebeobslužné. Děti jsou vedeny k větší samostatnosti nejen v aktivitách ale i ve vlastním rozhodování, s přihlédnutím k věku dětí. I tato třída do svého programu zařazuje

množství aktivit, které se uskutečňují i mimo školu – výlety, výstavy, soutěže, týdenní pobyt ve škole v přírodě na Vysočině a jiné.

Uplatňují se zde jak formy individuální práce, tak skupinové, které postupně přecházejí v kooperativní činnosti – nutnost spolupráce členů skupinky se snahou dosáhnout společného cíle s plnou odpovědností všech členů. Řízené činnosti probíhají se záměrem připravit děti na školu tak, aby byly schopny se soustředit a dokončit zadaný úkol. Při výběru činností přihlížíme k věku dětí, pro starší děti je program přizpůsoben tak, abychom je dostatečně připravily na vstup do základní školy, u mladších dětí volíme metody, které jsou pro ně přiměřené. Využíváme zde metodu rozhovoru, deduktivní a induktivní metody, metody experimentování a badatelské; pro aktivizaci dětí využíváme metodu dramatizační, nadále klademe důraz na názorné pomůcky. Zaměření této třídy je orientováno na ekologickou a estetickou oblast. Preferují se v této třídě činnosti zaměřené na podporu samostatnosti, grafomotoriky, čtenářské a matematické gramotnosti a logického uvažování.

Třída „Ptáčata“ – 2. poschodí: děti ve věku 4 – 5 let, počet dětí je 26

Do třídy Ptáčat je zapsáno 26 dětí, všechny přestoupily ze třídy Motýlků. Žádné z dětí nemá OŠD. Věkové složení třídy k 1. 9. 2021 : 25 dětí pětiletých, 1 čtyřleté.

Třída Ptáčat spolupracuje se třídou Sluníček a to nejen v oblasti plánování, ale i činnostech a aktivitách, které jsou zaměřeny především na přípravu pro základní školu. Příprava se týká nejen předávání znalostí, ale i získávání různých dovedností – komunikativní, sociální, pracovní, sebe obslužné. Aktivity a činnosti uskutečňované ve škole se vyznačují již svou náročností, děti jsou vedeny k větší samostatnosti nejen v aktivitách ale i ve vlastním rozhodování.

Edukační činnost bude zaměřena na rozvoj fyzické zralosti, kde rozvineme jemnou i hrubou motoriku, viziomotoriku, grafomotoriku, sebeobsahu i samostatnost. Dále se zaměříme na citovou a sociální zralost, velký důraz bude kladen na empatické smýšlení a ohleduplnost, na psychickou zralost. Důležitá pro nás bude řeč (výslovnost, slovní zásoba, komunikace mezi kamarády i dospělými, rozvineme pozornost, myšlení i paměť, budeme se snažit naslouchat, rozlišovat hlásky, vnímat rytmus, rozvineme zrakové vnímání, předmatematické představy, více si osvojíme vnímání času a prostoru).

Prohloubíme pracovní předpoklady a návyky, které budou součástí školní výuky, opět bude kladen důraz na samostatnost a dokončení daného úkolu.

Třída Ptáčat do svého programu zařazuje množství aktivit, které se uskutečňují i mimo školu – výlety, výstavy, soutěže, týdenní pobyt na Vysočině a jiné. Rodiče mají právo se informovat o prospívání svého dítěte, existuje možnost domluvit se předem na termínu schůzky tak, aby bylo dostatek času i soukromí. Uplatňují se zde jak formy individuální práce, tak skupinové, které postupně přecházejí v kooperativní činnosti – nutnost spolupráce členů skupinky se snahou dosáhnout společného cíle s plnou odpovědností všech členů.

Zařazujeme i soutěže, a to z důvodu, aby byly děti připraveny i na malý neúspěch.

Řízené činnosti probíhají se záměrem připravit děti na školu tak, aby byly schopny se soustředit, dokončit zadaný úkol. U dětí lze využívat metodu rozhovoru i řízeného, deduktivní a induktivní metody, metody experimentování a badatelské; pro aktivizaci dětí

využíváme i metod inscenačních a dramatizačních, nadále klademe důraz na názorné pomůcky.

Zaměření této třídy je orientováno na ekologickou a estetickou oblast. Preferují se v této třídě činnosti zaměřené na podporu samostatnosti, grafomotoriky, čtenářské a matematické gramotnosti a logického uvažování. Velký důraz bude kladen na rozvoj fyzických aktivit.

V Motýlkách, Sluníčkách a Ptáčatech probíhá 1x týdně výuka angličtiny s lektorkou, formou didaktických her a písní, která není součástí ŠVP.

Třídy mají zpracován svůj TVP pro danou věkovou skupinu.

Ve všech třídách jsou v průběhu týdne zařazované logopedické chvílky. Učitelé mají k této činnosti s dětmi vypracovanou metodiku „Malá škola logopedie“, metodický materiál „Výkuk“.

S dětmi, které dochází ke klinickému logopedovi, se dále věnuje kmenová paní učitelka - logopedická asistentka.

Charakteristika jednotlivých tříd MŠ Češkova

Třída "Kapříci" – přízemí vlevo: děti ve věku 3-4 let, počet dětí.

Na začátku roku probíhá postupná adaptace nově přichozích dětí. Děti si zvykají na nové prostředí, nové kamarády a zaměstnance MŠ. Při adaptaci se děti seznamují s hračkami ve třídě a svojí značkou. Zaměřujeme se i na sebeobsluhu, hygienické návyky, čistotu při stolování a samostatnost při oblékání. Děti seznamujeme se společenskými návyky, pozdravit, poděkovat, poprosit a požádat druhého o pomoc. Forma práce je spíše individuální a spontánní s ohledem na nízký věk dětí. Ze začátku nám řízené činnosti slouží k seznamování s pravidelností a režimem dne v MŠ. Postupně jsou zařazována témata vztahující se k ročním obdobím a významným událostem. Dětem se snažíme věnovat individuálně i skupinově. Převládá vyprávění, dramatizace, praktické činnosti a pohyb. Třída má vypracován svůj TVP pro danou věkovou skupinu.

Třída "Delfínci" – přízemí vpravo: děti ve věku 4-7 let, počet dětí.

Do třídy Delfínků je k 1. 9. 2021 zapsáno 21 dětí ve věku od 4 -7 let. Na začátku školního roku se zaměřujeme na adaptaci nových dětí a dětí, které přijdou z třídy Kapříků. Adaptace většinou probíhá bez větších problémů. Ve třídě navazujeme na předchozí dovednosti a schopnosti dětí, zjišťujeme totéž u nově přichozích dětí. Klademe důraz na individuální práci s dětmi. Výuka probíhá ve skupinách i frontálně, individuálně přistupujeme k dětem s OŠD. S těmito dětmi pracujeme i na základě doporučení PPP. Spolupracujeme s rodiči, pravidelně pořádáme i akce pro rodiče. Během školního roku probíhají v MŠ kroužky – keramika, pohybová školička, logopedie, plavání. Třídní vzdělávací program je zaměřen na přírodu, ekologii, společnost.

Nadále spolupracujeme s rodiči a vtahujeme je do dění školy a to formou společných akcí, pořádaných touto třídou. S dětmi s vadami řeči pracuje logopedická asistentka, která je kmenová učitelka. Třída má zpracován svůj TVP pro danou věkovou skupinu, zaměřený na prvky ekologie.

Akce školy v průběhu školního roku MŠ Benešovo

- **Exkurze** na zajímavá pracoviště - (hasiči, nemocnice, policie, záchranná služba)
- **Výukové programy** - KN dětské oddělení, Dům U Jonáše, Planetárium HK dle nabídek např.: Zvířata v MŠ (cyklus přírodovědných programů s ukázkou živých zvířat)
- **EKO programy** - ekologické i další programy pro předškoláky v DDM Paleta, Den Země (spolupráce se ZŠ Staňkova)
- **Tvořivé dílny pro rodiče - Skřítek Podzimníček** (podzimní skřítki k výzdobě MŠ)
 - **Vánoční dílny** (výroba svícňů a vánoční dekorace)
 - **Velikonoční dílny** (zdobení vajíček, zápichy)
- **Svatomartinská slavnost** - pečení roháčů, sbírka chleba, legenda, příjezd sv. Martina na koni, hledání pokladu

- **Čertoviny v MŠ** - nadílka Čerta a Mikuláše (spolupráce s rodiči)
 - pásmo dětí ZŠ Staňkova
- **Vánoce ve školce** - vánoční koncert, besídky s dárky

- **Karneval** - vystoupení dětí v maskách, ocenění masek, tombola - spolu s rodiči
- **Den otevřených dveří** - pro nové rodiče s dětmi, pro veřejnost
- **Vítání jara** - vynášení Mořeny, hudební průvod k řece Chrudimce
- **Divadélko Kašpárek** - loutková i živá vystoupení stálé divadelní scény v MŠ - hrají paní učitelky z MŠ
- **Kavárničky** - besídky a pohoštění pro maminky a babičky ke Dni matek
- **Rej Čarodějnic** - zábavné dopoledne
- **Odpoledne s tátou** - výlet na kolách nebo dílničky pro tatínky s dětmi
- **Výlety polední** (3x ročně)-Perníková chaloupka, Kunětická hora, Kočičí hrádek, Nechanice-zámek, Apolenka-farma, plavba parníkem po Labi
- **Výlety celodenní** (1-2 ročně)- ZOO, Skanzeny-Veselý kopec, Botanicus, pohádkové Ratibořice, hrady a zámky v okolí Pardubic
- **Škola v přírodě** - Vysočina
- **Týden dětí**
 - Olympiáda- sportovní soutěže
 - Koloběžka - časovka v jízdě na koloběžce
 - Prokousávání koláčů
 - Děti hrají dětem pohádku
 - Stopovaná se zmrzlinou
 - **Tablo dětí** - fotogalerie školáků
 - **Rozloučení se školáky** - zábavné odpoledne s dětmi a rodiči (pasování předškoláků, vystoupení dětí s pásmem flétniček a cvičení na míčích, taneční rej, soutěže pro děti a rodiče, grilování vuřtů)
 - **Saunování** - v prostorách školy pro všechny děti
 - **Plavání** - pro předškoláky (plavecký areál v Pardubicích)
 - **Divadla v MŠ**- pozvané divadelní agentury, hudební vystoupení
 - **Jdeme do divadla** - návštěva vybraných představení městských divadel
 - **Návštěva akcí** pořádaných v Pardubicích-Týden chleba, Perníkové slavnosti, výstavy (Dům U Jonáše, Muzeum, Zámek), Mazhaus

Akce školy v průběhu školního roku MŠ Češkova

- Polodenní výlet do lanového centra, Pohádkové zahrady, Dýňového světa – statek U Pipků, Peklo Čertovina, Baloon cafe
- Celodenní výlet do ZOO Dvůr Králové
- Kouzelnické představení v MŠ
- Exotická zvířata v MŠ
- Ekocentrum Paleta – vzdělávací programy pro děti
- Halloweenské strašení v MŠ
- Svatomartinská slavnost v MŠ
- divadelní představení Víly Srdíčkové v MŠ
- Čertovské dovádění v MŠ
- Vánoční zvířátka v MŠ
- Vánoční nadělování v MŠ
- Masopust na dukelské náměstí
- Karnevalový rej v MŠ
- Den otevřených dveří v MŠ Češkova
- Velikonoční zvířátka v MŠ
- Vyrábíme s maminkou, hrajeme si s tatínkem – zahrada MŠ
- Slavíme MDD v MŠ – školní zahrada
- Rozloučení s předškoláky, grilování – školní zahrada

Specifické činnosti v rámci vzdělávací nabídky

V rámci vzdělávacího programu naše škola nabízí tyto specifické činnosti

Cvičení na balančních míčích - MŠ Benešovo a MŠ Češkova **/ v prostorách školy s kmenovými učitelkami v odpoledních hodinách/**

ZÁMĚR:

- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky
- Správné držení těla a sed s rovnými zády
- Nácvik rovnováhy
- Rozvoj sportovní aktivity dětí
- Rozvoj pozorovacích schopností – napodobení pohybu
- Koordinace pohybu s rytmem
- Propojení pohybu s hudbou
- Ovlivňování funkčnosti svalového aparátu
- Zkvalitnění pohybové koordinace a obratnosti dětí
- Relaxace a rehabilitační cviky, protažení svalového aparátu

Práce s počítačem a interaktivní tabulí - MŠ Benešovo a MŠ Češkova

Záměr:

Seznámení s počítačem a interaktivní tabulí. Využívání výukových programů k prohlubování a ověřování poznatků v oblasti poznávání, jazykové výchovy, základních matematických představ, na rozvoj smyslů, postřehu, paměti a soustředění.

Logopedické chvílky - MŠ Benešovo a MŠ Češkova **/ v prostorách školy s kmenovými učitelkami /**

Záměr:

Logopedické chvílky jsou určeny pro děti s jednoduchými vadami řeči, a to při špatné výslovnosti měkkých souhlásek zaviněnou sníženou pohyblivostí jazyka a s nesprávnou výslovností sykavek a polosykavek zaviněnou často nesprávným skusem nebo mezerou mezi zuby.

Při nácviku správné výslovnosti hlásek a při průpravných cvičeních k nim se bude v Logopedických chvílkách postupovat podle zásady substituce, tj. nahrazování nesprávně vyslovované hlásky jinou hláskou nebo jiným zvukem, a to při individuálním cvičení. Po ukončení reedukace jednotlivých hlásek se budou využívat vhodná říkadla, k jejich upevnění v mluvním projevu. Při tom je důležitý i rozvoj motoriky vytleskáváním rytmu říkadel, pohybem, využitím pracovních listů k obohacování a doplňování jednotlivých obrázků. Logopedická asistentka vždy spolupracuje s klinickým logopedem daného dítěte.

Pravidla společného soužití v piktozrazech

S jednotlivými pravidly se děti seznamují v průběhu celého školního roku a to na obou školách. Děti jsou vedeny k dodržování těchto pravidel a spolu s pedagogy o těchto pravidlech diskutují, zejména v komunitním kruhu. Pravidla si určuje každá třída samostatně s přihlédnutím na věk dětí.

Jsme kamarádi

- Umíme se rozdělit (o hračky, pamlsky, pomůcky)
- Chovám se k druhým tak, jak chci, aby se chovali oni ke mně
- Když jeden mluví, ostatní naslouchají
- Hledáme společná řešení, vzájemně si pomáháme
- Nerušíme při hře ostatní
- Když je mi něco nepříjemné, řeknu to
- Vážíme si práce druhých
- Každý něco umí, všichni jsme důležití

Chováme se zdvořile

- Hezky se oslovujeme (jménem), vítáme a loučíme se s druhými (při příchodu se pozdravíme a přivítám a při odchodu se rozloučíme)
- Mluvíme slušně
- Když něco potřebuji, slušně o to požádám
- Můžeme požádat o pomoc starší děti či dospělé
- Dohodneme se bez hádek, bez žalování a ubližování, dokážeme se omluvit

Udržujeme čistotu a pořádek

- Po skončení hry uklízíme hračky (pomůcky) na svá místa
- S hračkami zacházíme šetrně
- V šatně má každý své místo, kam ukládá všechny své věci, a snaží se je udržovat v pořádku a čistotě dle svých možností

Pečujeme o své zdraví

- Domlouváme se klidným hlasem, hluk nám škodí
- Chodíme tak, abychom si neublížili
- V ložnici se chováme tiše, respektujeme spánek ostatních dětí
- Víme, že odpočinek nám prospívá
- Myjeme si ruce – před jídlem a po jídle, po použití toalety apod.
- Dodržujeme pitný režim

Chráníme přírodu

- Chráníme přírodu, vše živé
- Pozorujeme, jmenujeme, neničíme
- Pěstujeme ekologické svědomí a vědomí

Desatero dítěte, kterým se řídíme

1. Neodbývejte mne, když se ptám.

Mám milion otázek, ale já opravdu chci všechno vědět. Když mi neodpovíte nebo mne odbudete výmluvou, budu se muset ptát jiných. Můj hlad po poznání, je stejný jako hlad a žízeň, které se snažím tak pečlivě uspokojovat. Dělejte to stejně i s mým hladem po vědění. Budu si vás za to moc vážit.

2. Nebojte se být pevní v jednání se mnou.

Vím, že na světě je pevný řád a je nutný. Není-li, necítím se dobře. Když jste jednou příliš povolní a podruhé přísní, nevím, na čem jsem, a nevím si rady. Vaši pevnost mám raději než vaši měkkost. Dává mi pocit většího bezpečí.

3. Nedovolte mi, abych si vytvořil zlé návyky.

Vy sami víte lépe než já, jak těžko se zlovyk mění. Vy sami víte nejlépe, co člověku v životě pomáhá a co mu přitíží a je překážkou. Já se na vás musím spoléhat v době, kdy tomu ještě nerozumím. Pomozte mi proto a zasáhněte včas, abych se špatným návykům nenaučil.

4. Nesekýrujte mne.

Vím, že vám někdy zavdám příčinu k tomu, abyste mne napomínali. Když mne však napomínáte příliš nebo jste při tom v nepravu, dopaluje mne to. Zdá se mi, že je to trápení, kterého není zapotřebí. Nedivte se potom, že třeba zlobím a vy si se mnou nevíte rady. Když mne popichujete nebo do mne rýpete svými poznámkami, nedivte se, že se tvářím, jako bych neslyšel. Já si totiž s vámi opravdu nevím rady.

5. Nechraňte mne před důsledky mých činů.

Já vím, že to se mnou myslíte dobře. Přáli byste mi, abych nemusel opakovat těžké zkušenosti, kterými jste museli sami projít. Máte mne rádi, ale opravdová láska dovolí dítěti, aby mnohé zkusilo na vlastní kůži. Mnoha věcí se to zkusit dá – a já to zkusit chci. Každá zkušenost se jen slovy předat nedá.

6. Neopravujte mne před lidmi.

Sami říkáte, že každý z nás udělá někdy chybu. Já jich v dětství udělám mnoho. Jsem rád, že mne upozorníte, co dělám špatně. Ale, prosím vás, zpozorněte mne na to mezi čtyřma očima. Vidím ve vás autoritu, vážím si vás a vím, že mi chcete pomoci. Když mne napomínáte před druhými lidmi, strašně se stydím, protože mi berete i kus lidské důstojnosti. Prosím vás, nedělejte to.

7. Nezapomeňte, že se někdy nedokážu vyjádřit tak, jak bych chtěl.

Vám dospělým to jde, vy se slovy děláte doslova zázraky. Mně se to ale někdy nepodaří a netrefím se do slova, které byste chtěli slyšet. Ani nevím, jak je to těžké dostat ze sebe to, co chci říci, a jak mi to stokrát nejde a nepovede se, až se musím rozplakat.

8. Nehýčkejte mne.

Prosím vás, nerozmazlujte mne, nekazte mne a neplňte mi každé přání, které vyslovím nebo jen naznačím. Uvědomte si, že vás jen tak zkouším. Chci vědět, co si na vás můžu dovolit. Vím přece, že nemohu dostat vše, o co žádám.

9. Nebud'te nedůslední.

Důslednost mi pomáhá poznat, co je co. Nedůslednost mne mate. A v chaosu se člověku nežíje dobře, zvláště malému človíčkovi. Nezapomeňte, že nemohu žít bez ochranného obalu porozumění a lásky. Vím, že vám to nemusím připomínat, jsem vám za to vděčný a mám vás rád. Vždyť nepotřebuji nic jiného než cítit, že i vy máte rádi mne.

10. Pamatujte, že se toho naučím víc podle vzoru než od kritika.

Mám vás rád, potřebuji ale vaši lásku !!!!

5. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP školy vychází z RVP PV

Anotace

Vzdělávací program naší mateřské školy je vlastní, vychází ze základních podmínek předškolního vzdělávání, které charakterizují obě mateřské školy. Snaha je rozvíjet u dětí osobní hodnoty. Vše se skloubením a orientací na nové poznatky. Umění žít ve světě techniky a přírody, spolu se všemi lidmi, ve vzájemných vztazích jednotlivce a komunity, jednotlivce a světa. Základním kamenem je, že vycházíme z přirozených potřeb dítěte,

podporujeme zdravé sebevědomí, cílevědomost, sebejistotu, toleranci, pochopení, schopnost soužití a vždy při tomto plníme naše cíle a plně respektujeme každou jedinečnou osobnost dítěte. Snažíme se co nejvíce využívat prožitkovou výchovu, zkušenosti a vlastní aktivitu dětí. Program naší školy je obohacen o prvky dílčího ekologického programu „ Země je jak míč, nedáš pozor a je pryč“.

Výchovně vzdělávací práce je zaměřena na zdravý životní styl, aktivní účast rodičů jako partnerů školy, vytváření pozitivního sociálního klimatu v mateřské škole, na soužití dětí v kolektivu, na socializaci dětí, kázeň, sebeobsluhu, hygienické návyky, rozvíjení samostatnosti, sebedůvěry dětí, respektování jejich potřeb, zájmů a možností a na rozvoj osobnosti dítěte po všech stránkách dle úkolů RVP PV.

Rámcové cíle předškolního vzdělávání všeobecně:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení.
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti se projevit jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme:

- Uvolňování hravých činností směrem k dětem – přizpůsobeny režimové činnosti.
- Podpora pohybových aktivit – pohyb jako životní styl
- Tvořivost dětí ve všech oblastech – aktivita dětí převažuje nad řídicí činností pedagoga.
- Odbourávání přenosu informací, nadbytečných faktů, direktivního přístupu pedagoga k dětem, zaměření na prožitkové poznávání.
- Vedení dětí k samostatnosti, k posilování vlastního sebevědomí, sebedůvěry, vedení dětí ke spolurozhodování a k sounáležitosti s celým kolektivem.
- Tematické plánování, včetně zpracování situačních momentů, reakce na zájmy, potřeby, vědomosti dětí, včetně stanovení dominantních oblastí rozvoje osobnosti.
- Využívání námětů ročních období v průběhu práce s dětmi po celý rok.
- Obměňování hracích koutků, a tím umožnit dětem výběr činností podle zájmu a potřeb dětí ve skupinách, individuálně i v kolektivu.

Vzdělávací obsah programu

Každé dítě je vzděláváno **v pěti základních oblastech**. Obsah jednotlivých oblastí předškolního vzdělávání se prolíná, prostupuje, vzájemně se podmiňuje.

Oblasti předškolního vzdělávání

Vzdělávací oblasti jsou odvozeny od interakčních oblastí rozlišovaných na základě vztahů, které si dítě postupně utváří k sobě samému, k druhým lidem i okolnímu světu, resp. na základě přirozených interakcí, do kterých dítě v rámci těchto vztahů vstupuje, v nichž žije, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a také vzdělává. Jednotlivé oblasti se vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují (viz RVP PV).

- Dítě a jeho tělo - biologická oblast /BIO/.
- Dítě a jeho psychika - psychologická oblast /PSY/.
- Dítě a ten druhý - interpersonální oblast /INT/.
- Dítě a společnost - sociálně kulturní oblast /SOC/.
- Dítě a svět - environmentální oblast /ENV/.

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Vzdělávací záměr – v oblasti biologické stimulujeme a podporujeme růst a neuro svalový vývoj dítěte, podporujeme jeho fyzickou pohodu, zlepšujeme jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporujeme rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učíme děti sebe obslužným dovednostem a vedeme je k zdravým životním návykům a postojům.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Vzdělávací záměr – podporujeme duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvíjíme jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávání procesů a funkcí, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebepojetí a sebe nahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření, stimulujeme osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzujeme děti v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Vzdělávací záměr – v interpersonální oblasti podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní

Vzdělávací záměr – v oblasti sociálně – kulturní uvádíme dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomáháme dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, aby dokázalo přijmout základní všeobecné společenské, morální a estetické hodnoty, a dokázalo se podílet na utváření vlastní pohody.

Dítě a svět – oblast environmentální

Vzdělávací záměr – zakládáme u dítěte elementární povědomí o okolím světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolí a konečně globálními problémy celosvětového dosahu – a vytváříme tak základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte/ člověka/ k životnímu prostředí.

Veškeré činnosti orientujeme k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy **klíčových kompetencí** a získalo tak předpoklady pro celoživotní vzdělávání:

- 1. kompetence k učení** – děti pozorují - živou a neživou přírodu, práci dospělých, věci kolem sebe, experimentují, tvoří
- 2. kompetence k řešení problémů** – děti řeší problémové situace, konflikty mezi sebou, orientují se v prostoru a v rovině, hodnotí chování a své a druhých, procvičují jemnou a hrubou motoriku, hrají společenské a konstruktivní hry
- 3. kompetence komunikativní** – děti vypráví – zážitky, podle obrázků a knih, dramatizují, rytmezují, seznamují se s jinými jazyky
- 4. kompetence sociální a personální** – děti vyjadřují své sympatie, pomáhají si, osvojují si zdvořilostní návyky, hrají námětové hry – napodobují chování dospělých, umí se chovat obezřetně
- 5. kompetence činnostní a občanské** – děti dokáží odhadnout své síly, mají radost ze svých výsledků, dodržují dohodnutá pravidla, dokončí svou práci, vědí jak se chovat v přírodě, dodržují hygienické návyky

Metody, formy a prostředky vzdělávání dětí v jednotlivých tematických blocích programu.

Metody:

- Naše vzdělávání je založeno na prožitkovém a interakčním učení, uskutečňuje se ve všech činnostech a situacích, kdy učitelka vnímá a navozuje na to, co děti prožívají. Prožitky však také záměrně navozujeme. Prožitkem rozumíme to, co v nás zůstává emočně podmíněno a je tudíž trvalejší.
- Využíváme situačního učení, učení v situacích. Tyto situace mohou být náhodné nebo záměrné navozené učitelkou. Osvědčila se nám tvořivá dramatika, která navozuje na různé situace a řeší je.
- Důležitou metodou je hra, která je hlavní a nejdůležitější aktivitou v raném období vývoje člověka. Proto ji dáváme dostatečný prostor. Dodržujeme zákony hry – je činností svobodnou, reproduktivní, má svůj prostor, pravidla nebo je „jako“. Hra musí vycházet z potřeb dítěte a je přímým odrazem jeho zážitků.
- Další metodou pro rozvoj prosociálního chování dítěte je prosociální učení a interakční hry. Zaměřujeme se na rozvíjení vzájemných vztahů mezi dospělými a dětmi, dětmi a dětmi navzájem, na rozvíjení prožívání a přiměřené projevoování citů.
- Komunitní a jiné typy kruhu se staly součástí denních aktivit. Jsou zařazovány pravidelně a děti se učí respektovat jejich pravidla.
- Metoda pokusu a omylu, experimentujeme a manipulujeme s různými materiály.
- deduktivní a induktivní metody

Formy:

- Individuální, skupinové – cílené, kolektivní
- Volná hra – spontánní, námětová, společně řízené činnosti – didaktické, smyslové hry, pohybové využití, společné akce, oslavy a slavnosti, kulturní představení, výlety, logopedická péče a další

Vzdělávání dětí v mateřské škole realizujeme prostřednictvím třídních vzdělávacích plánů /TVP/, které jsou zpracovány v návaznosti na ŠVP.

Prostředky:

- Spontánní hry, hry společenské, konstruktivní, motivační cvičení, pohybové aktivity, praktické a tvořivé činnosti, jazykové chvilky, pozorování, experimentování, práce s různými materiály a technikami, hry na nástroje.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných:

Podrobné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje vyhláška č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podle aktuálního znění §16 odst. 1 školského zákona patří do skupiny dětí se speciálními vzdělávacími potřebami děti, kterým v naplnění jejich vzdělávacích možností brání překážky spočívající zejména v jejich zdravotním stavu nebo životních podmínkách. Pokud učitel vyhodnotí, že má dítě takové potíže, že je potřebné ho podpořit podpůrnými prostředky, vytvoří škola dítěti Plán pedagogické podpory.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou jejich případné problémy řešeny zohledňováním potřeb, schopností i dovedností těchto dětí. Výběr jednotlivých činností je přizpůsobován tak, aby vždy maximálně vyhovoval jejich potřebám a celkovým možnostem těchto dětí. Je výrazně uplatňovaný individuální

přístup, učitelky podle potřeby úzce spolupracují s odbornými pracovníky PPP Pardubice (logopedie, konzultace, aj.), s dětmi s OŠD se pracuje dle individuálního plánu.

Zaměřujeme se zejména na **děti s odlišným jazykem**, kterých přibývá. Učitelé s těmito dětmi individuálně pracují dle vypracované metodiky se zápisem do diagnostického listu.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Prostory obou škol jsou vyhovující k tomu, aby zde mohla být poskytována podpůrná opatření 1. – 4. stupně. Podpůrná opatření prvního stupně, řeší škola sama a slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dětí (například pomalejší tempo práce, drobné obtíže v kompenzaci pozornosti. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), bude zákonnému zástupci doporučeno využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Záměry k zajištění podpůrných opatření:

- Vytvoření plánu pedagogické podpory (PLPP) – učitelé v dané třídě
- Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, metod a forem vzdělávání
- Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- Pravidelné konzultace obou pedagogů na třídě a vyhodnocování zvolených postupů.
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními.
- Materiální podpora - využívání kompenzačních pomůcek.
- Použití speciálních učebních a didaktických pomůcek, knih, atd.
- Prostředky pedagogické podpory - využití asistenta pedagoga při PO 3. stupně
- Důsledný individuální přístup pedagoga a asistenta k dítěti

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Respektujeme individualitu každého dítěte. U talentovaných dětí uplatňujeme neautoritativní komunikaci, nasloucháme, co dítě říká... Vytváříme prostor pro prezentaci názorů, zájmů. Zajišťujeme rozšířenou edukační nabídku pro další rozvoj, ale také pro případné slabé stránky nadaného dítěte. Spolupracujeme s rodiči, aby rozvoj dítěte v mateřské škole byl efektivní. Výtvarné práce zasíláme do výtvarných soutěží, talentované děti doporučujeme do ZUŠ, pěveckých sborů a sportovních klubů.

V případě diagnostikování mimořádného nadání některého z dětí pracovníky školského poradenského zařízení, bude při vzdělávání zajišťována podpora a rozvíjení jeho mimořádných schopností vhodnou organizací jednotlivých činností tak, aby nebyla jednostranná a neomezila se pestrost a šíře potřebné vzdělávací nabídky vůči danému dítěti.

Obě mateřské školy mají vhodné podmínky pro vzdělávání dětí nadaných. Třídy jako dílny umožňují rozvíjet děti ve všech oblastech. Dětem v obou školách nabízíme činnosti pro rozvoj jejich talentu v oblastech:

- **pohybových** – plavecký výcvik, na školní zahradě jízda na různých dopravních prostředcích, půldenní vycházky do přírody, účast na sportovních akcích (okresní kolo v Pardubicích), tenisová školička, zapojení obou škol do projektu „Děti na startu“, pohybová školička v MŠ Češkova, aktivita v obou školách – cvičení na balančních míčích a taneční kroužek

- **hudebních** – paní učitelky hrají na hudební nástroje (piano, zobcová flétna), děti mají možnost vyzkoušet si hru na různé rytmické a melodické nástroje. Spolupracujeme s LŠU, kde se děti seznamují s různými hudebními nástroji, dáváme doporučení,
- **estetických a tvořivých** – výtvarná nadstandartní aktivita probíhá 1x za čtrnáct dní v MŠ Českova, nabízí dětem netradiční výtvarné techniky, obě školy zasílají výkresy dětí do soutěží
- **jazyková propedeutika** – seznamování dětí s jazykem anglickým a to formou písni, říkadel a cílených spontánních aktivit
- **počítačová technika** – děti získávají první zkušenosti s prací na počítači. Učí se, že počítač nejsou jenom hry, ale je to pomocník při získávání nových poznatků a informací - výukové programy (před matematická gramotnost, hry na rozvíjení logického uvažování, komunikační hry)
- **digitalizace** – Ve třídě Ptáčat a Sluníček a ve třídě Delfínů je interaktivní tabule připojená k internetu. Děti ve skupinovém vzdělávání tak mají možnost pracovat s programy na podporu logického uvažování, k rozvoji poznání a rozšíření slovní zásoby

Vzdělávání dětí mladších tří let

V současné době nemá škola vytvořeny podmínky pro děti dvouleté a to zejména personální a bezpečnostní, proto se děti přijímají až od 3 let věku. V případě, že bude přijato dítě mladší 3 let, snižuje se počet dětí o 2 místa na 1 takové dítě. / od 1.9.2020/ Podmínky budeme vytvářet postupně tak, aby byly splněny zákonné povinnosti:

- Podnětné a bezpečné hračky a pomůcky, zneprístupníme ohrožující předměty, dostatečný prostor pro volný pohyb a hru, vytvoříme dostatečné zázemí pro hygienu, úložné prostory pro uložení náhradních věcí a hygienických potřeb.
- Průběžné vzdělávání pedagogů pro práci s těmito dětmi.

Průběžné vzdělávání dětí v MŠ

Výchova a vzdělávání dětí během každodenní docházky do MŠ, děti se setkávají s cíleným budováním pravidel, režimem, vzory, usměrňováním chování. Denně si své dosavadní dovednosti a návyky upevňují a novým se učí

K tomuto průběžnému rozvoji dětí denně využíváme:

Prostředí

- Orientace v budově, areálu školy, městě, nejbližším okolí
- Estetické prostředí ovlivňuje návyky čistoty, výzdoby, hodnoty věcí
- Děti se učí řádu věcí, systému úklidu, šetrnému zacházení s věcmi, udržování pořádku
- Bezpečnost pohybu – bezpečnost x nebezpečnost prostředí a chování
- Chránit své okolí

Kontakty s dospělými

- Děti vnímají statut dospělých – kontakty mimo rodinu
- Děti poznávají, že mohou dospělým důvěřovat a požádat o radu, pomoc, ochranu a mohou se obracet se svými potřebami
- Učení pravidel společenského chování, zdvořilostních návyků, oddálení svých přání
- Akceptovat přirozenou autoritu dospělých

Kontakty s vrstevníky

- Začleňování do skupiny a budování svého místa, spolupráce, zdravé sebeprosazení, empatie, ohleduplnost

- Vnímání odlišných dovedností druhých, požadavky druhých, rozdílné názory, neshody řešit neagresivním způsobem
- Učí se být součástí skupiny – ztotožnění, vyhledávání kamarádů, podřídit se většině
- Chápat a dodržovat pravidla soužití ve třídě – práva x povinnosti

Napodobování vzorů chování, jednání a dovedností

- Zdokonalování komunikačních dovedností – pasivní i aktivní řeč, výslovnost, spisovný jazyk, pravidla komunikace
- Zájem druhých o konkrétní aktivity
- Děti vnímají způsoby jednání dospělých osob, jejich komunikaci, projevy nálad a emocí, způsoby řešení rozdílných představ, neshod či konfliktů
- Nápodobou se učí zajímat o své zdraví a přiměřeně o něj pečovat
- Učí se pozitivnímu vztahu k přírodě i lidem, ekologickému chování – chránit život, neničit přírodu, třídit odpad

Péče o vlastní osobu

- Dodržování hygienických návyků – používání WC, mytí rukou, používání kapesníku, čištění zubů
- Svlékání a oblékání se, převracet a skládat své věci, poznat své věci a pečovat o ně
- Děti se učí stolovat – jíst lžící x příborem, nalévat si pití, pít podle potřeby, zacházet s nádobím, uklidit po sobě stůl, prostřít
- Děti se učí odhadnout velikost žádané porce, vědí, že mohou některé jídlo odmítnout
- Děti přirozeně vnímají odlišnost pohlaví, ztotožňují se se svým vzhledem
- Učí se chránit své zdraví – bezpečný pohyb, odhadnout své schopnosti, přiměřeně se oblékat
- Učí se pohybovat v dopravě – přecházení, doprava místním dopravním prostředkem, neopouštět skupinu, poslechnout pokyny pí. učitelky

Pohybové aktivity

- Děti mají možnost přirozeného spontánního pohybu po celou dobu pobytu v MŠ, zdokonalují lokomoci a koordinaci
- Zvyšují svou fyzickou zátěž
- Správné držení těla
- Přenášení lehkých a objemných věcí
- Střídání aktivit podle výkonové a psychohygienické křivky – volby doby odpočinku
- Vnímání tělesných pocitů a tělesného schématu, dýchání, uvolňování svalového tonusu – navazující relaxace – odpočinek
- Držení grafického materiálu, grafická dovednost, koordinace ruky x oka
- Zvyšování citlivosti smyslů, vnímání jevů – hodnocení a popisování

Hra a práce

- Výběr hračky, řešit s kamarádem potřebu stejné hračky
- Způsoby a techniky manipulace nebo hry – zacházení s hračkami
- Dokončování hry nebo zadané práce – uklízení hraček, materiálu apd
- Setrvání u činnosti po určitou dobu – hra končí výsledkem – odpovědnost za svou volbu
- Ohleduplnost – respektovat stavbu či hru druhého
- Třídění a uspořádání materiálu x hraček

- Společenské a pohybové hry – dodržování zvolených pravidel u hry vytrvat, spolupracovat
- Správná volba vybrané knihy, listovat v knize, zacházet s ní ohleduplně, vnímat knihu jako zdroj poučení
- Děti jsou vedeny k respektu k práci, k drobné pomoci, zachování čistoty a úpravnosti prostředí – v MŠ, zahradě, městě, přírodě

Každodenním pobytem v MŠ děti získávají i další specifické dovednosti. Nezbytnou součástí v MŠ je fyzická i psychická pohoda. Děti potřebují zažívat pocit bezpečí, pohody a radosti. Proto každodenní pobyt dítěte v MŠ plyne v přirozeném rytmu, kde vedle spontánní hry má své místo společná hra, ale i přiměřená volnost, písnička, pohádka, divadlo, humor, smích, pocit tvoření, mazlení, oslavy, výlety, vymýšlení a plánování s dětmi, chvílky důvěry, čas na tajemství.....

Obsah vzdělávání:

Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozpracován do **devíti tematických – integrovaných bloků, která souvisejí se čtyřmi ročními obdobími.**

Každý integrovaný blok vystihuje svůj základní smysl, udává základní cíle pro dané období. Zahrnuje nabídku činností, které bezprostředně souvisejí s přirozeným životem a s konkrétním prostředím dětí, vycházejí z praktických zkušeností dětí, jsou součástí reálného světa, který děti obklopuje. Součástí bloku jsou také, očekávané výstupy, jichž má dítě dosáhnout na konci předškolního období a rizika, která jsou s naplňováním daných cílů spojena.

Integrované bloky se dělí do podtémat. Nástin vzdělávací nabídky v ŠVP je již dále konkretizován ve třídních vzdělávacích programech – **TVP** - s ohledem na přání a možnosti dětí a to v každé třídě obou škol.

ŠVP určuje přibližné časové rozložení daných témat návazně. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

Školní vzdělávací program je doplněn o **dlouhodobé monotematické programy**, které jsou hlouběji zaměřeny na oblasti, vyplývající ze strategie mateřské školy: projekt ekologické výchovy „ Země je jak míč“, Protidrogový program „ Svět to baví, když jsme zdraví“, Pravidla společného soužití, Malá škola Logopedie.

Podpůrným materiálem pro tvorbu TVP a zejména zohlednění posloupnosti plánovaných činností v oblastech výtvarných, tvořivých, pohybových, hudebních a literárních má škola **vypracovanou metodiku členěnou pro mladší a starší děti.**

Kritéria pro tvorbu třídních vzdělávacích programů - podtémat v TVP

1. **Podtémata v TVP** tříd vychází z **ŠVP, kde jsou již hlavní tematické okruhy stanoveny – integrované bloky/ IB/**. Název podtématu v TVP jednotlivých tříd může mít jiný název, ale tematicky je shodný s IB v ŠVP.
2. Podtémata v TVP mají dobře promyšlenou **počáteční i průběžnou motivaci.**
3. Použité **metody**, vedoucí k naplnění cílů dle IB a jsou (optimálně) **ze 70% názorné a praktické.**

4. Činnosti, hry a aktivity v podtématech jsou zpracované **v písemné podobě** - obsahují **konkrétnost, s nástinem záměru dané aktivity, není to pouhý název a výčet aktivit.**
5. V plánovaných činnostech je zastoupeno všech **pět vzdělávacích oblastí** v RVP (v optimálním případě rovnoměrně, může být i nerovnoměrné) – **oblasti jsou již v ŠVP zpracovány.**
6. Při plánování činností **v oblastech výtvarných, tvořivých, pohybových, hudebních a literárních** využívá pedagog vypracovanou metodiku, která umožní **zohlednění posloupnosti.**
7. **U činností, her a aktivit** jsou stanoveny **očekávané výstupu /KOV/ a kompetence**, kterých chce pedagog po ukončení bloku u dětí dosáhnout, pedagog je u činností čísluje dle zvoleného TB / tematického bloku / - 1 A nebo B/1-14 2 A nebo B/1-18 a zároveň je **může přejímat i z jiných TB, s uvedením čísla TB, písmena A nebo B, C, D... a číslem KOV.**
8. Pedagog **vede děti k sebehodnocení v průběhu celého dne** a stanoví si oblasti, které chceme (potřebujeme) u dítěte hodnotit / ideální v denním kruhu/.
9. **Hodnocení řízené činnosti** vychází jak ze strany pedagoga, tak od dětí a to pro zpětnou vazbu pro pedagoga a jeho další práci a to zpravidla po uceleném úseku dne.
10. **V tématech jsou prvky logopedické prevence** – skupinové nebo individuální a jsou s dětmi procvičovány v průběhu celého dne, zejména v přechodových částech nebo v denní kruhu.
11. Činnosti jsou plánované tak, aby **při překrývání pedagogů** byla podporovaná práce s menší skupinou dětí – **individuální skupinová práce / 2 – 4 skupiny dětí /**
12. Plánované činnosti k tématu / **spontánní hry** dětí- RH OZČ, PV / vychází z těchto kritérií **pro plnění pěti kompetencí / K /:**
 - děti pracují samostatně, bez vedení učitelky / **K. k učení /**
 - jsou to činnosti na spolupráci dětí / **K. komunikativní, sociální /**
 - činnosti umožňující vlastní postup / **K. k řešení problémů /**
 - činnosti jsou dětem dostupné, pomůcky si připravují a uklízejí / **K. činnostní a občanské /**
13. **V týdenních tematických plánech / podtématech/ je stanoveno, v kterých částech dne je naplánovaný cíl v činnostech realizován / zkratky-RH, MC, ŘČ-A, PoV, OZČ/ včetně upřesnění aktivity frontální a skupinové / A-F, A-Sk/**
14. **Podtémata v sobě zahrnují 6 činností – pohybové, jazykové, poznávací, k logickému uvažování, estetické a dramatické, praktické.**

Těchto šest činností se navzájem v průběhu určitého dne **v týdnu prolínají** v různých formách, prostředcích a aktivitách, které jsou dětem přirozené – **vzdělávání** - individuální, frontální, skupinové, / **hry a činnosti** - námětové, smyslové, didaktické, pohybové, dramatické, jazykové chvílky, klidné a rušné hry aktivizující děti k pozornosti, s motivačními prvky a obrazovým a audiovizuálním materiálem, experimentování, exkurse, cílené estetické činnosti, prožitkové učení, situační učení, kritické myšlení a vycházky po okolí /.

6. Vzdělávací obsah ŠVP – Rámcový vzdělávací plán

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PLÁN ŠVP

OBSAH CELOROČNÍCH VZDĚLÁVACÍCH BLOKŮ Hrajeme si, tvoříme, o světě se učíme

Tematické bloky /TB/

Podtémata

Každá třída si vypracovává vlastní podtémata v třídních TVP

1. TÉMA MŮJ NEJBLIŽŠÍ SVĚT	Orientační návrh podtémat Naše školka a okolí Kamarádi a já
2. TÉMA PODZIMNÍ ČAS	Co roste na zahrádce Malíř Podzim a jeho plody Podzimní tradice – sv. Martin Chystáme se na zimu - lesní zvířata
3. TÉMA VÝPRAVA DO POHÁDKOVÉHO SVĚTA	Čertoviny s Mikulášem Advent Vánoční čas
4. TÉMA VÝPRAVA DO KRÁLOVSTÍ PANÍ ZIMY	Příroda a zvířata v zimě Zimní radovánky Půjdu k zápisu /předškoláci
5. TÉMA KARNEVALOVÉ VESELÍ	Pohádková klubíčka My jsme muzikanti Masopust – karneval
6. TÉMA POZNÁVÁM SÁM SEBE	Moje tělo a zdraví Moje smysly
7. TÉMA JARO ŤUKÁ	Příroda se probouzí - předjaří Jaro v zahradě – úklid - EKO Hody, hody doprovody - Velikonoce Domácí zvířata a mláďata
8. TÉMA CO DĚLÁME CELÝ DEN	Povolání – z čeho se co vyrábí Moje rodina – maminka má svátek Dopravní prostředky Pokusy - experimentování
9. TÉMA VÝPRAVA PO BAREVNÉ PLANETĚ	Moje země - Moje město Oslavy – den dětí Ferda Mravenec u potoka a řeky

MŮJ NEJBLIŽŠÍ SVĚT

Charakteristika a záměry bloku:

V tomto bloku je dán prostor pro adaptaci dítěte ve třídě v MŠ.

Společně si s dětmi připomeneme zážitky z prázdnin, přiblížíme dětem prostředí mateřské školy i prostor školní zahrady, děti si postupně zvykají na pravidelný režim, seznámí se s dětmi a zaměstnanci školy. Dozví se, za kým mohou s důvěrou přijít pro radu a pomoc. Jsou vedeny k bezpečnému pohybu a chování v prostorách školy i na zahradě a v dopravním provozu při vycházkách. Děti se seznamují postupně s pravidly soužití ve třídě.

Děti jsou denně v kontaktu s přírodou, životem v obci, pracemi na zahradách, některé pomáhají svým rodičům a tak je jim toto téma velmi blízké. Naším záměrem je již přijaté pozitivní vzory chování a nabyté znalosti upevňovat a prohlubovat, vést děti k získávání vztahu k jejich nejbližšímu prostředí, ve kterém vyrůstají a jsou v blízkém sepejetí s přírodou. Pomocí pohádek si děti uvědomí důležitost vzájemné spolupráce a pomoci jeden druhému a zároveň pochopí, jaké důsledky přináší neposlušnost - poznají základní řád, pravidla a pochopí, co se stane, pokud se řád či pravidla poruší.

1. Téma	MŮJ NEJBLIŽŠÍ SVĚT- Orientační návrh podtémat
Podtémata:	Kamarádi a já Naše školka a její okolí
Dílčí vzdělávací cíle:	Rozvoj a užívání všech smyslů Rozvoj řečových a jazykových dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/ i dovedností produktivních /výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování/ Rozvoj kooperativních dovedností /spolupráce s ostatními ve skupině/ Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí /spolupráce, podílení na společných činnostech, přijímání základních hodnot v daném společenství uznávaných seznamování s pravidly ve vztahu k druhému Vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
Očekávané výstupy: 1 A/1-14	<ol style="list-style-type: none">1. Zvládnout základní hygienické návyky a správné oblékání.2. Projevovat zájem o poznávání nových věcí.3. Učit se vzájemně domluvit a řešit spory.4. Schopnost domluvit se slovy i gesty.5. Schopnost přijímat autoritu.6. Adaptovat se na život v mateřské škole, přizpůsobit se společnému programu.7. Zvládnout základní pohybové dovednosti, pohybovat se ve skupině dětí.8. Uvědomit si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a lidem kolem nás.9. Získat představu o významu dodržování určitého režimu.10. Orientovat se v novém prostředí, přizpůsobovat se pravidlům soužití s vrstevníky.11. Poznat svou obec, významné budovy, okolí mateřské školy.12. Poznat okolní přírodu.13. Orientovat se v prostorách třídy a školy.14. Dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi.

Vzdělávací nabídka:	<p>Hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování</p> <p>Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy</p> <p>Spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě</p> <p>aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání lidí</p> <p>Společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření</p> <p>Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem</p> <p>Kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními</p> <p>Činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije: rodina a mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)</p>
----------------------------	--

Navrhované činnosti:

- Prakticky se seznámit s prostředím školy
- Vzájemné seznámení dětí (jména dětí a značek)
- Vzájemná tvorba pravidel pro bezpečné a spokojené žití v MŠ
- Hry na školní zahradě, vycházky do okolí
- Výtvarné zachycení zážitků z prázdnin
- Činnosti zaměřené na rozvoj řečového projevu dětí – vyprávění, hodnocení (co se mi líbí, co mě zaujalo), četba podle obrázků.
- Prohlížení přinesených fotografií
- Dramatizace pohádek
- Rozhovory o zážitcích z prázdnin
- Motivační postava (kamarád loutka), která provede děti prvními dny ve školce a komunikace s ní bude pro některé děti snadnější, než přímá komunikace s učitelkou
- Reprodukce známých pohádek dětmi, jednoduchý popis obrázků
- Zpěv známých písní s doprovodem na orf. hud. nástroje
- Pohybové hry a tanečky s jednoduchými pravidly
- Pohybové ztvárnění říkadel
- Přirozená pohybová cvičení – překážkové dráhy, hry s míčem
- Didaktické hry s poznáváním jmen nových kamarádů (Listonoš, Komu hodím míč...)
- Práce s pracovními listy
- Grafomotorická cvičení na uvolnění paží

Kompetence - **MŮJ NEJBLIŽŠÍ SVĚT**

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

PODZIMNÍ ČAS

Charakteristika a záměry bloku:

Společné objevování a poznávání měnící se barevné podzimní přírody, úroda – seznámení dětí se sklizní, zeleninou, ovocem, obilí - aktivní používání všech smyslů, co všechno musí člověk udělat na poli a na zahradě, než se připraví příroda k odpočinku. Zdůrazníme význam ovoce a zeleniny jako významné součásti jídelníčku. Nevšímáme si však pouze zahrad, ale rozhlédneme se i po krajině a budeme si všimnat stromů a keřů, jejich plodů, jak se mění, co se děje s listím, barevnost podzimu. Děti poznají, co přináší změny počasí, jak se budou oblékat. Připomeneme si bezpečnost pohybu na silnici, důležitost výrazného oděvu.

Děti se dozví, jak se připravují zvířata na příchod zimy, blíže se s některými seznámí (rozdílí mezi nimi), uvědomování si, že jsem člověk (čím se liším od ostatních tvorů).

Seznámíme se s čísly a matematickými pojmy.

Dále dětem přiblížíme podzimní tradice a svátky.

Vytváření pozitivního vztahu k přírodě a uvědomování si vlivu člověka na přírodu. Učení se tomu, jak můžeme o přírodu pečovat, čím jí můžeme pomoci

2. Téma	PODZIMNÍ ČAS - Orientační návrh podtémat
Podtémata:	Co roste na zahrádce Malíř Podzim a jeho plody Podzimní tradice – Svatomartinské slavnosti Lesní zvířata - Pelíškování
Dílčí vzdělávací cíle:	Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti Rozvoj dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/ Rozvoj a užívání všech smyslů Rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétního myšlení k pojmovému Vytváření zdravých životních návyků Vyjádření momentální emoce přijatelným způsobem Rozvoj kooperativních dovedností ve skupinkách Vytváření aktivních postojů ke světu, k životu Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou
Očekávané výstupy: 2 A/1-18	<ol style="list-style-type: none">1. Poznat zahradu jako součást dobrého životního prostředí2. Vědět, že lidská činnost je nezbytná při péči o ovoce i zeleninu3. Vědět, že ovoce a zelenina jsou součástí zdravého stravování4. Získat vztah k přírodě, učit se poznávat ovoce – zeleninu a jejich využití5. Poznávat druhy stromů, keře a jejich plody6. Ovládat koordinaci ruky a oka7. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, rozlišovat tvary, chutě, vůně8. Všimnout si nového, změněného, chybějícího9. Reprodukovat pohádku a zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu.10. Pochopit význam tradic- Sv. Martin11. Poznávat lesní zvířata a jejich život12. Uvědomit si sounáležitost s živou a neživou přírodou13. Poznávat rozmanité výtvarné techniky14. Rozvíjet pracovní dovednosti, jemnou i hrubou motoriku15. Spolupracovat s ostatními.16. Chápat prostorové pojmy, zvládat číselnou řadu do 5.17. Rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost.

Okruhy činností:	<p>18. Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze</p> <p>Praktické činnosti s přírodním materiálem Seznamování s pojmy: větší, menší, více, méně (třídění podle těchto kritérií) Hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry Přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí Sledování rozmanitosti a změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody Společné vycházky a výlety do přírody Rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů Práce s knihami a obrazovým materiálem Výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin Práce na zahradě, sklizeň ovoce, pouštění draků Básně, písně a říkadla k daným tématům Poslech pohádek – jejich převyprávění dětmi, vlastní jednoduchá dramatizace V průběhu vycházek uplatňovat přímé pozorování nastalých momentálních změn a posléze o výsledku pozorování vést s dětmi rozhovor</p>
-------------------------	--

Navrhované činnosti:

- Hudebně pohybové hry
- Rozmanité pohybové činnosti – běh, chůze, skoky, změny poloh a pohybů těla
- Při pobytu na zahradě začleňovat pohybové, míčové hry a pohybové hry s pravidly
- Manipulace, pozorování a pokusy s ovocem a zeleninou
- Barvy a jejich odstíny v přírodě - znalosti barev
- Sledování prací na zahradách a na poli
- Prohlížení knih a jiného obrazového materiálu
- Pohybové ztvárnění MALÝ x VELKÝ pro pochopení obsahu slov
- Didaktické hry s pojmy: větší, menší, více, méně (třídění podle těchto kritérií)
- Hry a spolupráce ve dvojicích či větších skupinách
- Sledování loutkové pohádky a vlastní hra s loutkou
- Hry s přírodninami – koláže, třídění, lisování
- Srovnávání, třídění
- Pohádka O VELIKÉ ŘEPĚ, KUŘÁTKO A OBILÍ – uvědomění si pojmu „první“ – „poslední“ v pohádce i běžném životě
- Rozhovory, diskuze, vyprávění zážitků a příběhů, zážitků z vycházek
- Výtvarné práce – malba, kolorování kresby tuší, modelování, zapouštění barvy do klovatiny, využití přírodních materiálů (barevných listů, plodů...) – koláže
- Nácvič tematických říkadel – téma lesní zvířata, podzim, plody
- Pohybové ztvárnění zvířat – lesních
- Stavby pelíšků pro zvěř
- Sběr žaludů a kaštanů
- Práce s pracovními listy – bludiště, početní řada, přiřazování, vybarvování
- Kresba zvířecí a lidské postavy – charakteristické rysy
- Práce s bramborovými tiskátky.
- Skládání puzzle, konstruktivní stavebnice a společenské hry
- Grafomotorická cvičení
- Dramatizace úseků pohádek
- Zdravotní cviky /téma lesních zvířat/
- Práce s knihou, pexeso se zvířaty
- Společná akce s rodiči

Kompetence - **PODZIMNÍ ČAS**

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a var
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

VÝPRAVA DO POHÁDKOVÉHO SVĚTA

Charakteristika a záměry bloku:

V tomto bloku se zaměříme na lidové tradice a pohádkové příběhy.

Děti poznají Mikuláše, čerty, anděly, dozví se, co je do adventní čas, nastávající Vánoce. Děti společně s rodiči prožívají shon kolem Vánoc a my se pokusíme, aby je prožily v klidu a radosti. Vánoce jim budou ve školce prezentovány jako svátky, které by měly přinášet pohodu, uvědomění si lásky jednoho k druhému. Je to čas, kdy máme možnost soustředit se na své blízké, na estetiku svého prostředí a nezapomenout ani na zvířata, ptáčky, kteří potřebují naši pomoc.

K pohodě přispívají také pohádky. Na základě pohádkových příběhů se děti seznámí se základním morálním cítěním – zlo x dobro.

3. Téma	VÝPRAVA DO POHÁDKOVÉHO SVĚTA - Orientační návrh podtémat
Podtémata:	Čertoviny s Mikulášem Advent Vánoční čas
Dílčí vzdělávací cíle:	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky /koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod./ Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu Rozvoj paměti, pozornosti, přechod k úmyslným funkcím Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit Rozvoj interaktivních schopností ve skupinových hrách Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí
Očekávané výstupy:	1. Prožívat radostně sváteční událost 2. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, s přírodních i kulturních krás

3 A/1-12	<ol style="list-style-type: none"> 3. Poznat Vánoce v hudbě, obrazech, literatuře, v lidových zvycích a radostně je prožívat 4. Osvojit si základní poznatky o českých vánočních tradicích, ale i o zvycích v jiných zemích. 5. Pestré výtvarné vyjádření. 6. Vnímat, že všichni (i naši rodiče) jsou součástí MŠ 7. Ovládat koordinaci ruky a oka (přesnost) 8. Nebát se experimentovat a požívat vlastní představivost, fantazii. 9. Zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo, váleček, formičky), pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti. 10. Být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě. 11. Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky 12. Tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený
Okruhy činností:	<p>Činnostní učení, kooperativní učení, prožitkové učení, integrované učení hrou</p> <p>Společné rozhovory, diskuze, individuální a skupinová konverzace</p> <p>Přednes, recitace, dramatizace, zpěv - vztahujících se k určitému svátku či tradici</p> <p>Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů</p> <p>Výroba či příprava typického artefaktu (vánoční stromeček, ozdoba, lucerna...)</p> <p>Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)</p> <p>Vytvoření představy o okolnostech vzniku lidového zvyku či tradice</p> <p>Setkávání se s uměním mimo mateřskou školu</p> <p>Zorganizování společenských akcí pro děti, pro děti a rodiče, pro mateřskou školu (výtvarná dílna, lampiónový průvod, besídka, výlet, návštěva skanzenů a muzeí, výstav, divadelních představení, návštěvování památek či jiných programů...)</p>

Navrhované činnosti:

- Práce s knihou a jiným obrazovým materiálem
- Sledování dramatizace pohádek – vlastní představení
- Návštěva divadelního představení, výstav k Vánocům, živého Betlému – Pernštýnské nám. ...
- Skupinová práce – výroba adventního kalendáře.
- Diskuze nad adventním věncem – vysvětlení pojmu advent, délka adventu, počet svíček.
- Mikulášská nadílka v MŠ
- Podílení se na výzdobě třídy a sledování vánoční výzdoby ve městě
- Výroba dárků na vánoční jarmark obce, výroba přání, pečení perníků, výroba dekorací – přírodní materiál, papír...
- Práce s papírem, učení a procvičování správné techniky stříhání, lepení a koordinace oka a ruky (přesnost)
- Rozhovory, diskuze, vyprávění zážitků a příběhů s vánoční a adventní tematikou
- Pracovní listy, omalovánky
- Nácvič pásmo – zábavný program pro rodiče, se kterými probíhá vánoční setkání
- Nácvič pásmo koled pro akci – Rozsvícení vánočního stromu 1. adventní neděle

- Výroba vánočního stromku – různé metody (např. z krabic), zdobení stromku
- Grafomotorická cvičení
- Prožívání vánočních zvyků – krájení jablka, pouštění svíček ve skořápce, házení botou...
- Pohádka ztvárněná kresbou
- Hra "Na štědrý večer" – imaginární příprava večeře, stolování, zvyky, symbolika.
- Vánoční nadílka – nové hračky pod stromečkem.

Kompetence - VÝPRAVA DO POHÁDKOVÉHO SVĚTA

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

VÝPRAVA DO KRÁLOVSTVÍ PANÍ ZIMY

Charakteristika a záměry bloku:

V tomto bloku se zaměříme na příchod zimy a všechna specifika tohoto období. Dítě bude vnímat změny počasí, teplotní výkyvy, sníh, led, uvědomí si změny v oblékání. Budou si všimnout, jak přezimují v zimě zvířata a ptáci, jak pomáháme živé přírodě.

Zima a zimní počasí přináší dobu pro radovánky na sněhu. Seznámíme se s druhy zimních sportů, budeme experimentovat a dělat pokusy se sněhem a ledem a zároveň mnoho dětí pozná nemoc, nachlazení. Děti budou vedeny k odpovědnosti za své zdraví – oblékání přiměřené situaci, poučí se z vlastní zkušenosti, budou dávat pozor, aby nedocházelo ke zbytečným úrazům při zimních sportech a radovánkách.

V zimě je čas při dlouhých večerech i na pohádky – seznámíme se s poezií a prózou, s novými postavami v pohádkách, s druhy loutek, které využijeme při dramatizaci a plynule přejdeme na společenský život a zábavu v zimním období... i děti si vytvoří veselé prostředí, ve kterém se budeme radovat – děti prožijí karneval/masopust, seznámí se s dalšími zimními tradicemi.

Nejstarší děti – předškoláci se budou chystat na zápis do 1. třídy základní školy.

4. Téma	VÝPRAVA DO KRÁLOVSTVÍ PANÍ ZIMY - Orientační návrh podtémat
Podtémata:	Příroda, zvířata a ptáci v zimě Zimní radovánky Půjdu k zápisu / předškoláci/
Dílčí vzdělávací cíle:	Vytváření reálných životních návyků Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní Vytváření základů pro práci s informacemi – PC,

	<p>encyklopedie Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální i neverbální /výtvarné, hudební, pohybové, dramatické/ Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci /abeceda, čísla/ Rozvoj zájmu o učení Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností v rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem Pozorování okolní přírody</p>
<p>Očekávané výstupy: 4 A/1-14</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najít v zimním období nejen krásu přírody, ale i možnost sportování 2. Zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, pohybovat se na sněhu a ledu). 3. Rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví ve vztahu k počasí 4. Ujasnění si pojmu koloběh, střídání čtyř ročních dob. 5. Získat vztah k přírodě, uvědomit si, že příroda kolem nás se mění v souvislosti s ročními obdobími. 6. Poznat některá volně žijící zvířata, jejich život v zimě a naši pomoc. 7. Vědět, že příroda v zimě odpočívá. 8. Získat pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy ZŠ. 9. Získat zájem o učení a dovědět se něco nového. 10. Chápat prostorové pojmy – vlevo, vpravo, před, za, mezi 11. Řešit úkoly a problémy – labyrinty, pracovní listy. 12. Sledovat očima zleva doprava. 13. Rozlišit počáteční hlásku a některá písmena opsat. 14. rozlišit tvary předmětů, základní geo. tvary, zákl. barvy
<p>Okruhy činností:</p>	<p>Sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti Při různých aktivitách vést děti (s ohledem na jejich věk, schopnosti a možnosti) k samostatnosti. Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, Práce s knihou, obrazovým materiálem, médií, interaktivní tabule, PC) Činnosti zasvěcující děti do časových pojmů Seznamování s abecedou – puzzle a čísla (0 -10) Obkreslování písmen ve svém jméně a číslic (kolik je mi let) Hry podporující tvořivost, fantazii Grafická nápodoba symbolů, čísel, písmen. Pokusy a objevování, skupenství vody</p>

Navrhované činnosti:

- Zdravotní přirozená cvičení
- Lokomoční pohybové činnosti – chůze v prostoru s vyhýbáním, běh slalomem
- Proudová cvičení na náradí se zaměřením na skákání, plížení, zdolávání překážek, výstupu a sestupy
- Dechová cvičení – foukání do vložky jako vítr, vánice, vánek
- Pokusy se sněhem, ledem, vločkami, vodou, skupenství vody
- Hry se slovy – začáteční hlásky, rytmizace slov na slabiky

- Před matematické představy v činnostech a hrách – pojmy více x méně, první, poslední, prostorové pojmy – nahoře, dole, vpravo, vlevo, uprostřed, časové pojmy, číselná řada 1 -5 -10
- Hry „ Na školu“
- Rozlišovat některé obrazné symboly
- Poznat některá písmena, své napsané jméno
- Kimovy hry
- Bobování, klouzání
- Tvoření ze sněhu a na sněhu
- Aktivity na sněhu – chůze a běh ve sněhu, stopy ve sněhu – sledování vzoru podrážky a velikosti otisku boty, starší děti se mohou pokusit najít největší stopu, prostřednictvím našich stop vytvářet různé tvary (kytičky aj, dle vlastních představ dětí), vyšlapávání cestiček a proudová chůze, výroba sněhuláka, tvorba koulí – koulování, házení koulí na terč
- Sledování a zaznamenávání průběhu počasí
- Pracovní listy, grafomotorická cvičení
- Hry s písmeny a číslicemi, přiřazování, ukládání
- Výtvarné práce – vystřihování vloček, skládání, lepení, různé koláže (sněhuláci, zimní krajina, zimní sporty...)
- Práce s knihou a ilustracemi
- „Bílý den“ – tématický den: děti v bílém oblečení stráví celé dopoledne činnostmi na téma bílé barvy (zimy)
- Svátek sv. Valentýna – výroba srdíček pro maminky
- Masopust – třídní karneval, výroba masek, seznámení s touto tradicí (knihy, ilustrace, fotografie, tradiční hry)

Kompetence - VÝPRAVA DO KRÁLOVSTÍ PANÍ ZIMY

- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

KARNEVALOVÉ VESELÍ

Charakteristika a záměry bloku:

K zimnímu měsíci pohádky a karnevaly neodmyslitelně patří. Vyrobíme si masky, seznámíme se s tradicemi masopustu a prožijeme společně pohádkový měsíc, který za pomoci rodičů ukončíme karnevalem pohádkových postav. Prostřednictvím pohádkových příběhů budeme u dětí podněcovat představivost, rozvíjet fantazii, vyjadřování i řeč dítěte. Probudíme u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů a nálad jiných. Seznámíme se s poezií a prózou, s novými postavami v pohádkách, s druhy loutek, které využijeme při dramatizaci. Navštívíme zdejší knihovnu a divadelní

představení Hradecké filharmonie. Společně se budeme snažit vyřešit problémové pohádkové situace a posílíme schopnost umět se rozhodnout v běžných i méně běžných situacích. Posílíme dětskou sebedůvěru, osobité myšlení a schopnost improvizovat. Častým nabízením knih budeme u dětí rozvíjet zájem o knihy.

K masopustnímu veselí patří i muzikanti, děti se seznámí s druhy hudebních nástrojů, starší děti i s nástroji méně známými, vyrobí si netradiční nástroje, budeme více využívat hudební nástroje k doprovodu písní.

<p>5. Téma</p>	<p>KARNEVALOVÉ VESELÍ Orientační návrh podtémat</p>
<p>Podtémata:</p>	<p>Pohádková klubíčka Masopust – karneval My jsme muzikanti</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle:</p>	<p>Seznamování se světem lidí v souvislosti se zvyky a obyčeji Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností, v níž dítě žije. Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) Rozvíjení a zdokonalování se v pohybových schopnostech Osvojování si věku přiměřených praktických dovedností. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, soustředění se, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření a užívání pojmů, vyjadřování) Rozvoj schopností projevat se autenticky. Rozvoj pozornosti (její prodlužování) a paměti</p>
<p>Očekávané výstupy: 5/1-16</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seznámit se s tradicemi 2. Seznámení s poezií, prózou a novými výtvarnými technikami 3. Poznávat nové postavy z pohádek 4. Poznávat druhy loutek a jejich využití při dramatizaci 5. Porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat. 6. Sledovat děj a zachytit hlavní myšlenku příběhu. 7. Umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání) nejen v hudbě. 8. Naučit se zpaměti krátké texty. 9. Zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu. 10. Uvědomit si své možnosti v dramatizaci pohádky – umět přijmout pozitivní hodnocení i případný neúspěch. 11. Šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní. 12. Dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod. 13. Radostně a za účasti rodičů prožít "karneval". 14. Umět napodobit pohyb a sladit ho s hudbou. 15. Umět napodobit taneční krok a sladit ho s hudbou. 16. zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
<p>Okruhy činností:</p>	<p>Smyslové hry – praktické užívání všech smyslů. Zdravotní činnosti – protahující, uvolňující. Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti. Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, vyprávění toho, co dítě vidělo nebo shlédlo Práce s knihou, návštěva knihovny, výstavy ilustrací, pohádkového představení Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování</p>

	<p>poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky. Práce s knihou, obrazovým materiálem, médií, interakt. Tabule, PC).</p> <p>Estetické a tvůrčí aktivity.</p> <p>Dramatické činnosti a mimické vyjadřování nálad.</p> <p>Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti – posloupnost děje, hudební a hudebně pohybové hry, Výtvarné hry a etudy.</p> <p>Propojení hudby a pohybu (tanečky).</p> <p>Učení se masopustních popěvků i pohybu k nim.</p> <p>Společná výroba masopustních masek.</p>
--	--

Navrhované činnosti:

- Zdravotní přirozená cvičení
- Pohybové činnosti – chůze, běh, přeskoky, prolézání, výstupy a sestupy
- Hry se slovy – rytmičtější slova, zdrobněliny, rýmování
- Poznej úryvek z pohádky, hádanky
- Pracovní listy, grafomotorická cvičení
- Hry s obrázky – poznej pohádku – přiřazování, třídění
- Dějová posloupnost známých pohádek
- Výtvarné práce – skládání, lepení - výroba loutky, karnevalové masky
- Práce s knihou a ilustracemi
- Poslech pohádek a příběhů podle výběru dětí a učitelky.
- Vymyšlení odlišných konců známých pohádek.
- Vyprávění pohádek podle obrázků.
- Dramatizace jednoduchých pohádkových rolí.
- Poznat hudební nástroje – doprovodné, ale i klasické
- Výroba netradičních hudebních nástrojů – vozembouch hra na hřeben, zvonkohra ze skleněných lahví...
- Hudební improvizace z vyrobených nástrojů
- Pohybová improvizace – zachytit náladu v hudbě, skladbě, písni
- Propojení hudby a pohybu (tanečky) – základy Mazurky, Polky
- Výroba masopustních masek
- Masopustní říkadla popěvky a pohybové ztvárnění
- Masopust – třídní karneval, výroba masek, seznámení s touto tradicí (knihy, ilustrace, fotografie, tradiční hry)

Kompetence - KARNEVALOVÉ VESELÍ

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

POZNÁVÁM SÁM SEBE

Charakteristika a záměry bloku:

V tomto bloku se dítě seznámí se všemi částmi svého těla, poznává části párové a nepárové, poznává funkci svých smyslů, seznámí se základními pojmy užívanými ve spojení se zdravím, poznává některé vnitřní orgány a jeho funkce. Učí se uvědomit si své možnosti a limity, aby předcházel nemocem, úrazům. Učí se vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení. Pochopí, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý člověk jiný, že odlišnosti jsou přirozené. Dítě se seznámí se zdravým životním stylem – zdravou výživou, důležitosti pohybu a sportováním, předcházení nemocí

6. Téma	POZNÁVÁM SÁM SEBE Orientační návrh podtémat
Podtémata:	Moje zdraví Moje tělo Moje smysly
Dílčí vzdělávací cíle:	Uvědomění si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle, zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě, osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí Rozvoj komunikativních dovedností /verbálních i neverbálních/ a kultivovaného projevu Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému /pojmovému/ Rozvoj paměti a pozornosti, přechod od běžných forem těchto funkcí Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie Rozvoj komunikativních dovedností Rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte Rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, spontánně, chovat se autonomně, pro-sociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
Očekávané výstupy: 7 A/1-9	<ol style="list-style-type: none">1. Znat některé části těla a jejich funkce2. Rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)3. Uvědomovat si, co je nebezpečné – protidrogová prevence4. Mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách5. Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), uvědomovat si jejich funkce, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím6. Probudit zájem o své zdraví a předcházet úrazům a nemocem.7. Bránit se projevům násilí8. Dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň9. uplatňovat postřeh a rychlost
Okruhy činností:	Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí činnosti vedoucí k bližšímu poznávání svého těla a péči o něj – jednotlivé části našeho těla, postupně seznamovat děti se zdravým životním stylem – hygiena, správné a

	<p>bezpečné chování se k sobě, správné oblékání, správné a zdravé stravování, pohyb apod.</p> <p>Rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písním,</p> <p>Hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, zpěv, dechová cvičení, hudební hádanky, dynamika, výška a hloubka tónů atd.</p> <p>Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí</p> <p>Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání</p> <p>Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy - artikulační cvičení, vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, rozhovory, práce s knihami a encyklopediemi</p> <p>Pohybové hry: dovednosti s míčem, překážkové dráhy, štafetové hry, cvičení s náčiním a na náradí,</p> <p>Hry založené na prožívání smysly /ochutnávání, poslech zvuků, hmatové hry, zrakové hry, Kimovy hry/</p>
--	--

Navrhované činnosti:

- Hudebně pohybové hry – použití všech končetin, rytmizace, zdravotní cviky
- Hra (cvičení) na hadrového panáčka x dřevěnou loutku – uvědomění si změny pohybů, uvolnění, napětí (po porovnání obou hraček hmatem)
- Didaktické a modelové hry - poznávání svého těla a péči o něj – jednotlivé části našeho těla, postupně seznamovat děti se zdravým životním stylem – hygiena, správné a bezpečné chování se k sobě, správné oblékání, správné a zdravé stravování, pohyb apod.
- Provádění činností spojenými s osobní hygienou, úklidem a úpravou třídy
- Prohlížení knih a jiného obrazového materiálu
- Tematické hry a spolupráce ve dvojicích či větších skupinách
- Sledování loutkové pohádky a vlastní hra s loutkou
- Při každé aktivitě postupně děti seznamovat se zásadami bezpečnosti a prevenci úrazů (jak jim předcházet)
- Modelové situace - seznámit děti s tím, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat a jakým způsobem)
- Kresba lidské postavy
- Výtvarné práce – modelování postavy, obličejů, skládání panáka z krabic, obkreslení dětí na balicí papír + doplnění detailů a částí těla
- Nácvik tematických říkadel – části těla, smysly
- Práce s pracovními listy na dané téma
- Pohádka k tématu čtení, dramatizace situací (vysvětlení pojmů mýdlo, mytí, praní, suché prádlo, čistá podlaha a souvislosti...)
- Oblékání panenek, kamarádů, plyšáků – nám. Hry - na lékaře, v lékárně
- Dbát u jídla na správné držení těla, příborů, dodržování zásad správného stolování, dodržování pitného režimu
- Did. hry pro skupinu dětí - kooperace, tanečky ve dvojicích
- Nácvik písně a říkadel na dané téma
- Návštěva dětského oddělení v nemocnici a návštěva lékárny

Kompetence - POZNÁVÁM SÁM SEBE

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

JARO ŤUKÁ

Charakteristika a záměry bloku:

Seznámení se čtvero ročními obdobími a jejich charakteristickými rysy. Blíže se budeme zabývat jarem, na jehož příchod se příroda právě připravuje. Při vycházkách si budeme všimnout prvních jarních květin (jejich pojmenování, vyhledávání v knihách) a změn spojenými s blížícím se jarem. Budeme si vyprávět o koloběhu vody v přírodě, jejím významu pro přírodu i pro nás lidi.

Období přicházejícího jara v nás vyvolává pocit síly, zdraví a veselí. Chuť se podělit o pocit radosti z prodlužujících se dní plných slunce. Toho chceme využít v tomto bloku – děti se naučí vnímat, jak se budí život v přírodě. Na loukách a zahradách vykvétají první květy a začínají bzučet včely. Všimneme si nejen jich, ale i dalších zástupců hmyzí říše. Všem zvířatům se rodí mláďata a naše děti to vidí na vlastní oči, pokud doma chovají drobné zvířectvo nebo se za nimi rozjedeme. Přilétají ptáci z teplých krajín a jaro je v plném rozkvětu. To nám připomene, že příroda je po zimě někde „špinavá“ - naučíme se proč ji chránit a třídit odpady.

Proměnlivé počasí budí přírodu a láká k výletům. Děti se společně se zvířátky vypraví poznávat rozdíly mezi vesnicí a městem.

7. Téma	JARO ŤUKÁ- Orientační návrh podtémat
Podtémata:	<p>Příroda se probouzí – předjaří Jarní úklid Velikonoce Domácí zvířata a mláďata</p>
Dílčí vzdělávací cíle:	<p>Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a umět vyjádřit to, o čem se přemýšlí a uvažuje Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti i ke zvířatům Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách Vytváření pozitivního vztahu k místu, kde dítě žije</p>
Očekávané výstupy:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvědomit si změny v přírodě 2. Poznat zvyky vážící se ke svátkům jara – Velikonocům 3. Poznat, co rostliny potřebují k životu a jak o ně pečujeme

7 A/1-13	<ol style="list-style-type: none"> 4. Získat vztah k přírodě, učit se chránit zeleň a rostliny kolem nás ke zkvalitnění životního prostředí 5. Vědět, že činnost člověka může ovlivnit život zvířat i vzhled přírody kolem nás 6. Získat elementární ekologické povědomí – třídění odpadu, chovat se šetrně k živé i neživé přírodě. 7. Získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo). 8. Rozumět a používat - 9. Získat povědomí o správném chování člověka k přírodě a životnímu prostředí 10. Poznat význam zvířat pro citový život člověka i jeho obživu 11. Seznámit se s nebezpečím při setkání s cizími zvířaty. 12. Poznat strukturu zvířecí rodiny. 13. Získat poznatky o využití domácích zvířat.
Okruhy činností:	<p>Lokomoční pohybové činnosti - výlety, vycházky, pohybové hry, kromet, kuličky, kuželky a jiné pohybové aktivity - spolupráce</p> <p>Estetické a tvůrčí aktivity – grafomotorické, pracovní listy, modelování, stříhání, malování, kresba, navlékání, skládání papíru, mačkání, trhání, obkreslování, vybarvování, zapouštění barev, míchání barev, lepení, sestavování, práce s přírodním i odpadovým materiálem</p> <p>Rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písním, poslech, skupinový i sólový zpěv</p> <p>Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností k danému tématu</p> <p>Jednoduché pracovní činnosti (zametání, zalévání, sázení, otírání listů, okopávání, pokusy a pozorování - pěstování</p> <p>Dramatizace, příběhy ze světa lidí i zvířat – vzorové chování</p>

Navrhované činnosti:

- Vycházky do okolí, sledování změn v přírodě, počasí
- Rozhovory o změnách, jejich zaznamenávání kresbou
- Pobyty venku - začleňovat nejrůznější pohybové aktivity (překážkové dráhy), PH
- Pokus s klíčením semínka hrachu, květiny
- Didaktické hry a pokusy vedoucí k pochopení pojmů – teplá, studená, pevná, tekutá , - sladká, slaná, běžná (pitná) – smyslové vnímání
- Výtvarné zpracování jara různými technikami
- Víťame jaro kytičkou – různé techniky.
- Život na louce – výroba louky, modelování obyvatel louky - žížala, šnek, kytičky
- Práce s knihou, encyklopediemi, obrázky
- Skládání obrázků z částí, puzzle
- Námětová hra – na statku – skládání statku z krabic, výroba zvířat
- Hledání „Kdo k sobě patří“ a „jak se nazývají“ (zvířata a jejich mláďata)
- Pohyb. hry o zvířatech a květinách
- Zpěv známých lidových písní a nácvik písní o jaru
- Vynášení Moreny – tradice a zvyky

- Zelený den ve třídách
- Třídění odpadů – jak pečujeme o přírodu
- Vycházky – hledáme barevné kontejnery – co kam patří.
- Den země – stromu - EKO
- Návštěva statku
- Smyslové hry – procvičení sluchu, hmatu, zraku, chuti, čichu
- Pracovní listy, bludiště, skládačky na téma
- Jazyková výchova – homonyma, antonyma, synonyma
- Cílené užívání barev k dotváření jarní atmosféry
- Péče o jarní zahradu – úklid, hrabání, setí, sázení, zalévání
- Pestré herní činnosti na zahradě
- Postupná společná jarní výzdoba třídy
- Ekologicky motivované herní aktivity (eko hry) – využití zahrady

Kompetence - JARO ŤUKÁ

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

CO DĚLÁME CELÝ DEN

Charakteristika a záměry bloku:

Tento blok dětem představí jednotlivé části dne, tak jak je prožíváme se svými nejbližšími v rodině, jejich pravidelné střídání. Dítě potřebuje pocit jistoty a pravidelnosti, děti předškolního věku potřebují pravidelný řád. Na běžných každodenních činnostech se naučí tento řád respektovat a přijmout, což uspokojí jednu ze základních potřeb.

Uvědomí si, jaké činnosti je třeba dělat pravidelně, jaké činnosti si může dělat, kdy potřebuje a chce.

V tomto bloku děti vyrobí dárek pro své maminky a společně s nimi oslavíme jejich svátek – **„Kavárničky“**

Téma povolání nabídne dětem mnoho zajímavých činností. Uvědomí si, kde tráví čas jeho rodiče, když nejsou spolu, vysvětlíme si, proč musí pracovat, proč chtějí pracovat, proč si vybrali různá povolání a proč vlastně existují různorodá povolání a k čemu jsou všechna užitečná a důležitá. Zmíníme se i o léčivém účinku některých z rostlin a budeme pozorovat vývoj na záhonku s bylinkami, které využije pan kuchař i při vaření.

Blok na téma doprava děti seznámí se všemi druhy dopravních prostředků, jejich využitím a funkcemi. Dále se děti seznámí se základními dopravními značkami a vysvětlíme si nutnost velké opatrnosti při chůzi nebo jízdě v dopravním provozu.

Téma s pokusy dětem odhalí jednoduché pokusy s živou a neživou přírodou a zábavnou formou tak nehlédnou do tajů přírodních kouzel.

8. Téma	CO DĚLÁME CELÝ DEN Orientační návrh podtémat
Podtémata:	Moje rodina – maminka má svátek Povolání – řemesla- z čeho se co vyrábí Dopravní prostředky Pokusy - experimentování
Dílčí vzdělávací cíle:	Vytváření zdravých postojů jako základna zdravého životního stylu Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, poznávání sama sebe Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě /uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti/ Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociálně-kulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklé v tomto prostředí Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých změnách
Očekávané výstupy: 8 A/1-11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vědět, že každá práce je důležitá a že pracovat je radost. 2. Vážít si práce druhých, ale i práce své. 3. Porovnávat předměty a jejich vlastnosti. 4. Mít představu o dopravních prostředcích kolem nás a o bezpečném pohybu v dopravním provozu 5. Znat a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici. 6. Rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů 7. Prožít radostně svátek matek 8. Vědět, že rodina ochrání naše osobní soukromí i bezpečí 9. Uvědomit si denní cyklus 10. Učit se splnit zadaný úkol a dodržovat stanovená pravidla 11. Skládat papír podle pokynů. 12. Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
Okruhy činností:	Využití pracovních listů k daným tématům Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí, třídění, porovnávání vzhledem k tématu Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání Hry a praktické činnosti, které seznamují dítě se světem dospělých lidí, jejich občanského života a práce Vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, Práce s knihami a encyklopediemi, prohlížení, Hry se slovy - antonyma, homonyma, synonyma, rýmování slov, tvoření vět Dopravní situace – dopravní značky: poznávání během vycházek, obrázky, pracovní listy Experimentování s živou a neživou přírodou

Navrhované činnosti:

- Práce s knihou a jiným obrazovým materiálem
- Sledování dramatisace pohádek – vlastní představení
- Rozhovory, diskuze, vyprávění zážitků a příběhů
- Pracovní listy, omalovánky
- Skládání z papíru – loď, parník
- Grafomotorická cvičení
- Námětové hry na výpravčího, policii, prodavače ... /povolání/
- Vlastnosti a druhy materiálů a jejich použití – z čeho je co vyrobeno ve vztahu k povoláním
- Chronologické řazení obrázků podle činností během dne – co kdy děláme doma x ve školce
- Výroba dárku pro maminku ke dni matek
- Návštěva dopravního hřiště /nebo vytvoření improvizovaného dopravního hřiště/
- Důsledné lpění na správných hygienických návycích, na pravidelných cyklických činnostech, které se každodenně opakují a v dětech utvrzují pocit jistoty v MŠ
- dodržování pravidel ve školce a doma - rozdíly
- Pantomimické předvádění povolání
- Pohybové hry – na různé dopravní prostředky (rozdíly v pohybech)
- Kde co jezdí – rozlišení dopravní prostředků
- Modelové situace – nebezpečí v dopravě
- Dokončit příběh, co by se stalo, kdyby
- Moje kolo – co patří k bezpečné jízdě na kole
- Využívání interaktivní tabule k tématu
- Třídění, porovnávání, číselné a matematické pojmy k danému tématům
- vycházky po obci v dopravním provozu
- Návštěva obchodů v obci, pošty, lékařky, autobus. nádraží... ukázat si co nejvíce různých povolání v naší obci
- Kresba povolání rodičů, zážitky z exkurzí – požárníci, záchranná stanice
- Kresba a malba dopravních prostředků
- Koláž – doprava ve městě
- Pozorování, experimentování – co plave po vodě a proč, co umí barvy, co umí voda, daktiloskopie, magnetismus, hračky s fyzikou a chemií

Kompetence - CO DĚLÁME CELÝ DEN

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

VÝPRAVA PO BAREVNÉ PLANETĚ

Charakteristika a záměry bloku:

Školní rok utíká jako voda a to si děti připomenou vzpomínkami na všechna roční období. Blížícími se prázdninami podpoříme v dětech touhu po poznávání nových krajin. Děti se seznámí se specifiky prostředí a krásami přírody na různých místech naší planety, jejich zvířenou a obyvateli.

Na základě vlastního pozorování a prožitků začlení samy sebe do prostředí, ve kterém žijí. Budeme prohlubovat lásku k rodné krajině a k rodnému městu Pardubic a upevňovat citovou vazbu k rodné zemi. Připomeneme si, že pravidla slušného chování jsou platná vždy a všude na všech místech zeměkoule.

V tomto integrovaném bloku se budou děti radovat z toho, že jsou dětmi. Společně si připravíme pro děti oslavu MDD v „Týdnu dětí“. Formou her prožijeme, co děti všech národů spojuje a tím budeme předcházet sklonům k rasismu a xenofobii. Děti se ocitnou na výletě s Ferdou mravencem na louce, u řeky a seznámí se s jeho kamarády. Naučíme se, jak vhodně trávit a využít volný čas.

9. Téma	VÝPRAVA PO BAREVNÉ PLANETĚ Orientační návrh podtémat
Podtémata:	Moje Planeta - Moje země - Moje město Oslavy – den dětí Ferda mravenec u potoka a řeky
Dílčí vzdělávací cíle:	Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci Vytváření pro-sociálních postojů /rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti.../ Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností Poznávání jiných kultur, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, společností a planetou Zemí
Očekávané výstupy: 9 A/1-12	1. Vědět o krásách planety Země 2. Získat touhu po čtení, po vlastní knížce a umět s ní zacházet 3. Získat vztah k domovu, svému bydlišti, k naší zemi 4. Získat elementární ekologické povědomí – třídění odpadu, chovat se šetrně k živé i neživé přírodě 5. Získat povědomí o správném chování člověka k přírodě a životnímu prostředí 6. Získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti 7. Získat povědomí o existenci národů a kultur různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru. 8. Uvědomovat si, že existuje širší svět, než jenom okolí dítěte, vytvářet si povědomí o různých zemích a jejich obyvatelích. 9. Rozvoj dovedností potřebných pro kooperativu. 10. Získat poznatky o vodě jako o nezbytnosti pro život, ale i jako o nebezpečném živlu. 11. Poznávat živou přírodu pozorováním. 12. Poznat, že barvou se dá vyjádřit atmosféra, nálada, že svět kolem nás je plný barev.

Okruhy činností:	<p>Společné diskuse, rozhovory (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, činnosti zaměřené na pozorování sociálního prostředí, v němž dítě žije. Námětové hry na děti z různých koutů světa. Práce s encyklopedií, knihami, obrazovým materiálem a atlasem světa Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí) Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích Pozorování životních podmínek a stavu životních prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) + ekologicky motivované hravé aktivity Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí, Pracovní činnosti, pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu.</p>
-------------------------	---

Navrhované činnosti:

- Poslech a zpěv písní různých národů
- Sledování různých rytmů a temperamentu v písních a jejich pohybové ztvárnění
- Seznámení se s písněmi jiných krajů, jiné země
- Konstrukce ze stavebnic
- Vybarvování, kresba, koláže – země a jejich obyvatelé
- Hra s geometrickými tvary – jejich skládání do celků
- Hra Na co myslím?
- Přiřazování znaků ročních období
- Popis viděného, vyprávění zážitků
- Hry na postřeh, uvědomění si počtu, polohy a vlastností viděného
- Poznávání hmatem a popis, co cítím
- Pozorování živočichů a prostředí, ve kterém žijí – určování jejich vlastností (velikost, tvar, materiál, dotyk apod.)
- Domlouvání se neverbálním způsobem
- Práce s knihou, ilustracemi, encyklopediemi
- Hry ve dvojicích – Pomoc kamarádovi, Doved' mne
- Vycházky do okolí – Labe, Chrudimka, zdymadlo
- Pokusy s vodou, pískem, hlínou, přírodninami
- Sluchové hry – jak si voda povídá
- Sledování vývoje pulce
- Hry s přírodními materiály, výrobky z přírodních materiálů
- Pobyt na školní zahrádce – péče o skalku a záhon s bylinkami
- Tematicky založená cvičení a pohybové hry
- Grafomotorická cvičení
- Pracovní listy na téma
- Dobrodružná cesta za pokladem
- Výtvarné práce – „Které místo na Zemi chci navštívit“
- Seznámení s globusem a mapami
- Slovní hádanky
- Oslavy svátku dětí – sportovní soutěže, závody koloběžek, prokousávání se koláčem
- Vyzdobení si zahrady, koloběžky k „Týdnu dětí“

Kompetence - VÝPRAVA PO BAREVNÉ PLANETĚ

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

7. Evaluace

Evaluací činnost

Proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích a dalších činností mateřské školy je dán jako ucelený blok, je to průběžný a systematický proces, který nastavuje vyhodnocování jako průběžný, dlouhodobý proces, který vede svou zpětnou vazbou ke zkvalitnění výchovně vzdělávací činnosti a skládá se z:

- hodnocení ŠVP - soulad s RVP PV, funkčnost ŠVP, podmínky vzdělávání - průběžně
- kontrolní a hospitační činnost ředitelky MŠ - průběžně
- kontrolní činnost vedení MŠ - průběžně
- hodnocení v rámci třídního programu - 1x za týden, podle TVP - po ukončení podtématu
- individuální hodnocení dětí - diagnostické listy, individuální plány OŠD - průběžně
- hodnocení tříd a vzdělávání dětí v MŠ - 3x za rok
- výroční zpráva - 1x za rok
- anketa pro rodiče - 1x za dva roky
- autoevaluace učitelky - vzdělávací proces - průběžně

Předmět evaluace: práce a činnosti, které s dětmi provádíme, reakce a chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj, relativní posun dítěte i celé skupiny, vývoj kvality pedagogické práce učitelek, věcné podmínky, životaspráva, psychosociální podmínky, organizace řízení MŠ, personální pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů

Nástroje: rozhovor, diskuze, pozorování, hospitace, rozbor dokumentace školy, analýza dětských prací, pedagogické porady

Zdroje informací: děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, list s jednoduchým zakreslením činností daného týdne, verbální i neverbální projevy, postoje rodičů, pedagogický sbor, další odborníci, partneři školy, zřizovatel, veřejnost, hodnotící zprávy ČŠI

Kritéria hodnocení:

hodnocení odpovídá bodům ŠVP - oblastem
hodnocení je prováděno bodově
hodnocení je jasné a srozumitelné
hodnocení dětí je prováděno týmově oběma učitelkami
hodnocení školy je prováděno týmově

Odpovědnost zúčastněných:

Kontrolní činnost vedení MŠ – odpovídá ředitelka MŠ, zástupkyně, vedoucí učitelka, a vedoucí školní jídelny

Hodnocení třídních programů – odpovídají paní učitelky z jednotlivých tříd

Individuální hodnocení dětí – odpovídají paní učitelky na třídách

Vedení portfolia dítěte – odpovídají paní učitelky na třídě a předávají pouze kresbu postavy do další třídy

Hodnocení tříd a vzdělávání dětí v MŠ – odpovídají paní učitelky na třídách

Výroční zpráva – zodpovídá ředitelka MŠ a je týmová práce

Hodnocení školy a ŠVP – týmová práce – zodpovídá ředitelka MŠ, zástupkyně a vedoucí učitelka

Hodnocení učitelek – zodpovídá ředitelka, zástupkyně a vedoucí učitelka

Ankety pro rodiče – zodpovídá ředitelka MŠ, zástupkyně a vedoucí učitelka

Techniky evaluace používané pedagogem

Pedagog hodnotí svoji práci, celý vzdělávací proces třídy, individuálně hodnotí děti s respektováním možností dítěte.

- Pozorování, opakované pozorování - monitoring
- Rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky
- Diskuse
- Rozbor herních aktivit dítěte
- Rozbor procesu učení dítěte spolu s kolegyní (didaktické testy, hry apd)
- Rozbor jazykové úrovně (úroveň komunikace)
- Rozbor a analýza dětských výtvarů, kreseb, pracovních výrobků apd.
- Diagnostika dítěte
- Anamnézy (rodinná, osobní)
- Sociometrické metody (rozbor chování, jednání, postavení ve skupině, jeho vazby na jednotlivé děti, dospělé a rodiče.
- Analýza vlastní pedagogické aktivity (jak se práce daří)

Základním kamenem evaluace je sledování vzdělávacích pokroků dětí, kdy jsou zpracovány podrobné diagnostické záznamy na jednotlivých třídách, které s dítětem postupují do další třídy a průběžně se s věkem dítěte doplňují a dalším prvkem dlouhodobého hodnocení dětí je portfolio. Z těchto dokumentů lze vysledovat vzdělávací pokroky dětí po dobu docházky do mateřské školy.

Techniky evaluace používané ředitelkou MŠ

Ředitelka hodnotí svoji pedagogickou činnost i řídicí práci, kontroluje a hodnotí práci pedagogů, vedoucích učitelek, provozních zaměstnanců a evaluuje celkový vzdělávací proces mateřské školy.

- Rozhovory, konzultace
- Monitoring
- Diskuse
- Hospitace a po hospitační rozbor
- Pozorování
- Analýza programu, projektů
- Kontrola
- Dotazníky
- Anketa
- Rozbor mediálních ohlasů
- Pozorování výsledků s plánovanými cíli
- Analýza vlastní pedagogické i řídicí práce

Škola má vypracovanou analýzu podmínek předškolního vzdělávání a analýzu ŠVP a TVP – samostatné vazby.

Při evaluaci se budeme snažit dodržovat tyto zásady:

- uvědomovat si nedostatky, nalézat a pojmenovat zejména to, co se nám nedaří
- odhalovat a konkrétně pojmenovat příčiny, proč tomu tak je
- volit znovu účinnější postupy, ty znovu zpětně ověřovat a následně vyhodnocovat
- neustále porovnávat s cíli, podmínkami, riziky.

Kritéria kontrolní činnosti ředitelky

Bude prováděna namátkově a průběžně nebo cíleně při hospitacích u učitelů. Se závěry kontrolní činnosti budou zaměstnanci seznámeni ihned, učitelé při rozboru po hospitaci, dále na pedagogických a provozních poradách s možností vyjádření se k nim.

Kontrolní činnost učitelek bude obsahovat tyto cíle:

- plnění náplně práce – přímé a nepřímé pedagogická práce
- připravenost tříd, šaten a vstupních prostorů, informovanost rodičů na nástěnkách
- dodržování režimu dne, změn v organizaci MŠ
- adaptace dětí na prostředí, kamarády a učitelky
- zmocnění rodičů k odvádění dětí pověřenou osobou
- individuální a efektivní využívání pracovní doby
- včasnost příchodů, jejich zápis do knihy příchodů, evidence pracovní doby
- vedení třídní dokumentace
- vedení záznamů o dětech, jejich úroveň a průběžné doplňování
- dodržování délky pobytu venku, případné dělení na skupiny
- pořádek ve skříňkách s hračkami a učebními pomůckami
- vzhled a účelnost hravých koutů
- atmosféra třídy – vztahy mezi dětmi, učitelkami a zaměstnanci školy
- práce s dětmi OŠD, integrovanými dětmi a dětmi z méně podnětného prostředí
- uspokojování potřeb dětí, dodržování práv dítěte (pitný režim, nespavé děti, apod)
- přehled o dětech, dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů při práci s dětmi, používání signalizačních terčíků při vycházkách a reflexních vest
- odklady školní docházky – individuální plán a jeho plnění, návrhy po projednání s rodiči dětí a PPP
- práce v komunitním kruhu, společné aktivity v daných tématech
- individuální přístup při ranních hrách se skupinami dětí
- využívání vhodných pomůcek, využívání tělocvičny, divadélka v MŠ
- úroveň hygienických návyků, sebeobsluha, stolování
- připravenost na školu v přírodě – náplň, organizace
- plnění specifických úkolů učitelek – práce pro školu
- sebevzdělávání učitelek

Kontrolní činnost provozních pracovníků:

- spolupráce s učitelkou
- plnění náplně práce, dodržování pracovní doby
- celková čistota školy
- vedení dokumentace čisticích prostředků a její efektivní spotřeba
- kontrola sešitu závad
- dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů (vhodná obuv a oděv při práci)

Kontrolní činnost zaměstnanců kuchyně:

- vedení účetnictví – vedoucí ŠJ
- pravidelná kontrola s účetní školy
- dodržování a uspořádání náplně práce, pracovní doby a její efektivní využívání
- vypracování jídelníčku, dodržování technologie jídel – kvalita, teplota
- čistota v kuchyni i přípravných jídel
- pitný režim dětí
- dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů (vhodná obuv a oděv při práci)

Podrobnější kontrolní systém pro hospitace a plán hospitací ředitelky školy je popsán v dokumentu

„ Plán řízení a kontroly „ – přílohy ŠVP

Vzájemné hospitace učitelů:

Prostředkem pro hodnocení a sebehodnocení učitelů jsou i vzájemné hospitace mezi učiteli. Cílem je, aby každý učitel navštívil alespoň 1x v roce druhého učitele při řízené činnosti. Výběr je na učitelích, s cílem nejen poznat jiné metody a formy práce s dětmi, ale i to, aby učitel hledal ve vzájemných hospitacích, s čím má problémy.

Fišerová Šárka – ředitelka školy